

Fagbladet **FOA**

4

UD AF 10 HAR NARRET MEDICIN I DEMENTE

Bryder du loven?
SIDE 6

tema:

KAMP FOR EFTERLØNNEN

Holder du efter de 60?

SIDE 32-37

EN NY START

Rikke får endelig et fleksjob

SIDE 28

PRAKTISK BISTAND FÅR SPAREKNIVEN

Gør rent, så det batter

SIDE 20-25

Kaj Mathiesens arm og livsmod er smadret.
Men kommunens læge siger nej til pension

KVÆSTET OG KNUST

Kommuner hyrer læger til at tage håbet om fleksjob og førtidspension fra de syge

SIDE 8

Det beskidte arbejde

Fagbladet FOA kan i dette nummer fortælle, hvordan økonomisk trængte kommuner hyrer lægekonsulenter til at udføre et beskidt stykke arbejde. Det går ud på at give afslag til syge og nedslidte FOA-medlemmer, der søger om førtidspension. Disse læger er købt af kommunen. De har aldrig mødt de mennesker, de helbreds vurderer. Og de overruler gerne både praktiserende læger og specialister. Portør Kaj Mathiesen på 57 år har – med lægekonsulentens mellemkomst – fået afslag på førtidspension. Efter seks år i møllen skal han nu igen i arbejdsprøvning. At søge om førtidspension er oftest lig med ventetid, afslag og følelsen af at stå med hatten i hånden. Derfor virker det grotesk, når førtidspensionen i den aktuelle debat bringes i spil som et alternativ til efterlønnen.

I et velfærdssamfund burde mennesker, der har slidt og slæbt, siden de var helt unge, kunne regne med, at de ikke skulle trækkes igennem sølet som afslutning på deres arbejdsliv. Men den tryghed vil mange politikere ikke unde de kortuddannede. Deri ligger det virkelig beskidte arbejde. ★

Gitte Hejberg

Gitte Hejberg
ansv. chefredaktør
gith@foa.dk
Tlf.: 46 97 24 58

Finn Olsen
redaktionschef
fino@foa.dk
Tlf.: 46 97 23 97

Rie Schmidt
redaktionssekretær
ries@foa.dk
Tlf.: 46 97 23 28

Britta Lundqvist
journalist
brlu@foa.dk
Tlf.: 46 97 23 20

Yderst på vippen

Kaj Mathiesen er et levende bevis på, at førtidspension kan være næsten umulig at opnå.

Side 8

I dette nummer møder du foruden **Kaj** seks andre FOA-medlemmer, der befinder sig i udkanten af arbejdsmarkedet: **Hanne, Jytte** og **Grethe Lis**, som er lykkelige for, at efterlønnen findes, **Carsten**, der inderligt håber, at ordningen overlever, **Helle**, der er røget på kontanthjælp, og **Rikke**, der efter års kamp endelig er blevet berettiget til et fleksjob.

SKIDTET

Flere kommuner har skåret i praktisk bistand.

Side 20

FJERNES

HVER

TREDJE UGE

Tæt på kon-tant-hjælp

Se konsekvenserne.

Side 38

Billederne fortæller Jettes historie

Beboerne på socialpsykiatrisk bosted tager fotos for at styrke deres identitet.

Side 26

tema
efterløn

Helbredet presser hver tredje

Ny undersøgelse viser, at hver tredje FOA-efterløner stopper med at arbejde, fordi deres helbred er for dårligt.

Side 32-37

I hvert nummer

Dennis K	12
Karriere	17
Fagligt talt	18
FOA hjælper	28
Spørg løs	30
Dine penge	38
Mad med Klinken	45
Quizen	50

UDGIVER

FOA
FAGOGARBEJDE

Stauings Plads 1-3
1790 København V
Tlf: 46 97 26 26
Fax: 46 97 22 90
www.foa.dk
foa@foa.dk

Merete Nielsen
journalist
men@foa.dk
Tlf.: 46 97 25 25

Maj Dahl-Rasmussen
journalist
mdar@foa.dk
Tlf.: 46 97 25 65

Finn Danielsen
journalist
fida@foa.dk
Tlf.: 46 97 23 33

Stine Enslev Mørkeberg
journalistpraktikant
stem@foa.dk
Tlf.: 46 97 24 19

Joe Anderson
grafiker
joe001@foa.dk
Tlf.: 46 97 23 22

Maja Honoré
grafiker
maja001@foa.dk
Tlf.: 46 97 22 57

nyt

31,5

procent er regeringens mål for konkurrenceudsættelsen af offentlige opgaver i 2015. Det skal blandt andet ske inden for ældreplejen.

Mit bud vil være, at omkring 40 procent vil ende på andre offentlige ydelser, hvis ikke de er på efterlønsordningen.

PER H. JENSEN, PH.D. VED INSTITUT FOR ØKONOMI, POLITIK OG FORVALTNING, AALBORG UNIVERSITET, I INFORMATION

OK-2011 langt fra målet

Forhandlingerne med kommuner og regioner om nye overenskomster er gået ind i sin tredje måned. De er indtil videre gået trægt, og kort før redaktionens slutning meldte Danske Regioner ud, at man ønsker at afskaffe seniordagene, som blev indført i 2008. Det vil FOA ikke gå med til.

Følg forhandlingerne på foa.dk

Til kamp for efterlønnen

FOA-medlemmer i hele landet gik på gaden den 19. januar som led i en fælles kampagne med 3F og NNF for at bevare efterlønsordningen.

Dagen efter var efterlønnen emnet for en fælles høring, hvor de deltagende eksperter argumenterede ud fra deres forskning for, at efterlønnen bør bevares.

Budskabet fra høringen var, at afskaffelse af efterlønnen vil medføre mere ulighed i samfundet.

Læs mere

Se temaet om efterløn side 32 og på foa.dk

Medlemmer fra FOA1 delte foldere ud på Rådhuspladsen i København og fik en **snak om efterløn** med de forbigående.

Foto: Klaus Holsting

Kan du finde arbejde?

Finanskrisen, besparelser og trængte kommuner. Vi har spurgt fire studerende på Århus Social- og sundhedsskole, hvordan de ser på deres jobmuligheder efter uddannelsen.

Sacha Laursen, 17, kommende pædagogisk assistent, Risskov

Skal kæmpe for det

"Man hører meget om, at der skal spares på børn- og unge området, det kan godt bekymre mig. Man skal virkelig ville det for at få uddannelsen og få arbejde bagefter."

Anna Sergeeva, 26, kommende sosu-hjælper, Sabro

Skal nok finde arbejde

"Det var nemt før krisen, nu er det nok svært, men måske er det nemt igen, når jeg bliver færdig. Jeg skal nok finde arbejde, ellers læser jeg videre."

Hien Tran, 39, kommende sosu-assistent, Højbjerg

Brug for os

"Jeg er ikke bange for krisen og har aldrig fået afslag på en ansøgning. De har været glade for mig på mine arbejdspladser, og jeg får ros fra borgerne. Der vil altid være brug for sundhedspersonale med en faglig baggrund."

Henrik Bærholm Schnell, 18, kommende sosu-hjælper, Adslev

Vil videreuddannes

"Efter hjælperuddannelsen vil jeg videreuddanne mig. Det giver flere jobmuligheder. Det kan blive en udfordring at få job bagefter, fordi kommunerne skal spare, men det bekymrer mig ikke."

Region skal spare en halv milliard

Region Midtjylland skal **lukke afdelinger** på sygehusene, flytte specialer og flere patienter skal behandles ambulantly.

Af Britta Lundqvist ★ Foto: Niels Åge Skovbo

Social- og sundhedsassistent Bente Pedersen har netop modtaget fortjenstmedaljen efter 40 år på Silkeborg Sygehus. Ugen efter hun blev indstillet til medaljen, fik hun **fyresedlen**, fordi fødeafdelingen skal nedlægges. Her giver hun gode råd til nybagte forældre.

Region Midtjylland skal spare 500 millioner kroner, og de penge skal findes ved en kombination af effektiviseringer, flytning eller lukning af afdelinger og sengepladser, og ved at behandle flere patienter ambulantly. Nedsættelserne kan koste 1.000-1.500 job.

Sygehuset i Silkeborg er hårdt ramt. Både fødeafdelingen og intensivafdelingen lukkes, og der nedlægges medicinske sengepladser, så man inklusive tidligere besparelser i alt mister 40 medicinske pladser.

“Det er skræmmende, at vores medlemmer, som allerede har deltaget konstruktivt i at effektivisere, får takken, at nu lukker vi jer,” siger afdelingsformand **Ulla Gram**, FOA Silkeborg-Skanderborg.

Der er omkring 90 social- og sundhedsassistenter og 35-40 serviceassistenter på Silkeborg Sygehus, og endnu er der ikke tal på, hvor mange stillinger, der nedlægges.

“Men det er rigtig mange stillinger, der kommer i spil. Hidtil har sygehusledelsen været venligt stemt

over for FOAs faggrupper, men i sparetider ved vi jo, hvad der kan ske. Og vi vil kæmpe for, at vores faggrupper fortsat bevarer deres plads på sygehuset,” fastslår Ulla Gram.

Vi vil kæmpe for, at vores faggrupper fortsat bevarer deres plads på sygehuset.

ULLA GRAM, FORMAND
FOA SILKEBORG-SKANDERBORG

En fyreseddel efter 40 år
Social- og sundhedsassistent **Bente Pedersen** var glad, da hun fik at vide, hendes leder havde indstillet hende til fortjenstmedaljen, som man kan få tildelt efter 40 år hos samme arbejdsgiver.

Men glæden blev afløst af skuffelse, da fyresedlen kom ugen efter. Af de mange år på sygehuset har de 35 været på fødeafdelingen, og den har længe været i farezonen.

“Jeg har været sådan en, de kunne ringe til, hvis der var brug for ekstravagter. Børnene har været mit store nummer, og det har været en fornøjelse at gå på arbejde. Det er det ikke mere. Det er trykkende og belastende,” synes Bente Pedersen. ★

brlu@foa.dk

Århus får flere opgaver

Skejby og Århus Sygehus skal overtage et stort antal patienter fra andre hospitaler i regionen, men der følger kun en fjerdedel af gennemsnitsudgifterne med til behandlingen. For eksempel får Århus Sygehus 13 mio. kr. til opgaver, der koster 54 mio. kr. at løse.

Over 100 høringsvar

Besparelsesforslagene har været i høring, og der er kommet mere end 100 høringsvar, blandt andet fra de otte FOA-afdelinger i regionen. 23. februar træffer regionsrådet den endelige beslutning om besparelserne. Læs høringsvarene på www.omstilling.rm.dk

Arkivbilledet viser **korrekt håndtering af medicin**.

Demente narres til at tage medicin

Fire ud af ti sosu-medarbejdere har prøvet at skjule medicin i maden for at få en dement borger til at tage den. Dermed **bryder de Sundhedsloven**.

Af Britta Lundqvist ★ arkivfoto: Lene Esthava

Bryder du loven? Eller har du kolleger, der gør det? Måske uden at vide det? Fire ud af ti har fået en dement borger til at tage sin medicin på en skjult måde. Nogle skriver, at det tidligere var praksis at skjule medicinen, men at de for mange år siden er gået væk fra det.

En ny undersøgelse viser, at det kun er lidt over halvdelen af de sosu-medarbejdere, der giver demente medicin, som kender reglerne om medicinering. Ifølge Sundhedsloven er det ikke tilladt at anvende fysisk tvang eller give medicinen skjult.

Godt halvdelen giver medicin

Undersøgelsen er gennemført via FOAs medlemspanel. Sosu-medarbejdere i hjemmeplejen, på plejehjem og i socialpsykiatrien blev stillet spørgsmål om medicingivning til borgere med demens-

sygdomme. Godt halvdelen (55 procent) svarer, at de giver medicin, flest blandt social- og sundhedsassistenter og plejehjemsassistenter, hvor det er tre ud af fire.

I orden at 'narre' medicinen ned

Næsten alle afviser at bruge fysisk tvang for at få demente til at tage deres medicin. Kun en procent finder det i orden. Derimod mener hver tredje, at det er i orden at narre demente til at tage medicin, for eksempel ved at gemme en pille under pålægget eller knuse pillerne og drysse dem i yoghurt.

Hvis en dement borger ikke vil tage sin medicin, dokumenterer syv ud af ti det i journalen, mens resten svarer andet: Prøver igen senere, lader en kollega prøve eller taler med sygeplejersken eller lægen. ★

brlu@foa.dk

Ligesom man kan snakke om livsforlængende behandling og organdonation, bør man også kunne tale om eventuel tvangsmedicinering, så man selv kan tage stilling til spørgsmålet, inden man bliver dement.

SOCIAL- OG SUNDHEDSHJÆLPER FRA
UNDERSØGELSEN

48

procent mener, at der skal være mulighed for at søge om brug af tvang ved medicinering, sårpleje og lignende. Den mulighed findes ikke i dag.

Kilde: Undersøgelsen **Det siger FOAs medlemmer om medicinering af demente**.

Det siger Sundhedsloven

Man må ikke bruge tvang, magtanvendelse eller 'snyde' personer med demens til at tage deres medicin. Man kan heller ikke søge om tilladelse til det. Det er kun tilladt at informere den demente om konsekvensen af ikke at tage sin medicin.

Det siger Serviceloven

Serviceloven giver mulighed for at søge om tilladelse til at bruge tvang/magtanvendelse over for demente til blandt andet tandbørstning, barbering, hårvask, badning og tøjskift og skiftning af bleer.

Læs mere

Undersøgelsen **Det siger FOAs medlemmer om medicinering af demente** på foa.dk/fagbladet/ ekstra.

Rapporten **Kortlægning af demensområdet i Danmark 2010** på foa.dk/fagbladet/ekstra.

Mine led var ømme og stive

Nu kan Inge Clausen igen gå sin daglige tur med hunden helt uden problemer.

Når man kommer op i årene, kan det mærkes i leddene. Det er helt naturligt. Men i mit tilfælde begyndte det efterhånden at begrænse min hverdag, og bare det at gå en tur med hunden var pludseligt ikke så let længere.

Min veninde hjalp mig

En dejlig forårsdag, hvor min veninde og jeg var på en gåtur med vores hunde, var den helt gal. Min veninde havde heldigvis et godt råd: Hun fortalte mig om Movizin, som hendes mand brugte til hans ledproblemer.

Han havde nemlig også døjet med ømme og stive led og var blevet godt hjulpet ved at tage et dagligt tilskud af produktet Movizin, der indeholder en speciel kombination af ingefær og boghvede udviklet af forskere på Odense Universitet helt tilbage i 1986.

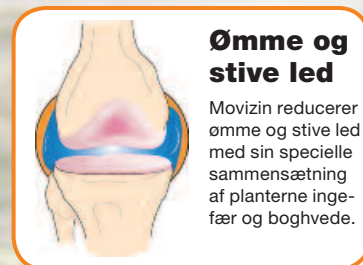
Leddene fik det godt

Da jeg kom hjem ringede jeg omgående til Wellvita og talte med deres dygtige helsevejleder. 2 dage efter havde jeg fået den første æske Movizin i min postkasse.

Jeg oplevede gradvist en god effekt, og efter 3 måneder var mine led blevet meget bedre. I dag er mine led ikke længere stive og ømme takket være Movizin og min veninde.

Det er ikke kun mig, der er glad for at mine led har det meget bedre. Også min veninde og min hund syntes det er dejligt, at jeg igen kan deltage på vores hyggelige gåture i skoven.

Kunne du også tænke dig at vide mere om Movizin, så kig ind på www.wellvita.dk eller ring til vores helsevejledere på tlf. 82 30 30 40.

...Styrke til leddene

Prøv Movizin i 45 dage for kun kr. 75,-
Bestil nu! 82 30 30 40 eller www.wellvita.dk

Prøv Movizin i 45 dage til halv pris **kun kr. 75,-*** Herefter sørger vores automatiske leveringsservice for, at du hver anden måned får tilsendt friske for-syninger af Movizin, som dækker det daglige behov i 2 måneder, til en pris af kun kr. 149,-*. Du kan holde pause eller stoppe abonnementet præcis når du ønsker det.

Movizin kan bestilles på telefon **82 30 30 40** (hverdag mellem kl. 8.00 og 16.00) eller på www.wellvita.dk. Varen sendes sammen med et girokort, så du først betaler, når du har modtaget varen. Produktet sendes som maxibrev og bliver derfor leveret direkte til din postkasse/brevsprække. *Der tillægges kr. 39,50 i porto pr. forsendelse.

 wellvita – sundhed direkte til dig

Kommuner trykner de syge

Økonomisk trængte kommuner får lægekonsulenter til at udføre **det beskidte arbejde** med at afvise FOA-medlemmer, der søger om fleksjob eller førtidspension.

Af Britta Lundqvist ★ foto Søren Skarby

Socialrådgiverne i FOA-afdelingerne ser en tendens til, at jobcentrene i stigende grad baserer deres afslag på vurderinger fra kommunernes

lægekonsulenter, som bedømmer personens helbredstilstand ud fra tidligere lægelige udtalelser.

Lægekonsulenten har stor indflydelse på afgørelsen af sagen, men udtaler sig uden nogen sinde at møde ansøgeren til fleksjob eller førtidspension.

“Vi ser det samme mønster hver

gang. Kommunerne bruger lægekonsulenterne til det beskidte arbejde.

Deres ord er lov, og de bliver brugt til at give alvorligt syge mennesker afslag,” siger **Anders Bo Callesen**, socialrådgiver i FOA Svendborg og før det sagsbehandler gennem flere år i henholdsvis Faaborg-Midtfyn og Svendborg Kommune.

“Det er fuldstændig urimeligt, at lægekonsulenternes vurderinger får den vægt. Og urimeligt at de udtaler sig uden at møde den person, de udtaler sig om, fastslår **Mona Striib**, næstformand i FOA. ★

brlu@foa.dk

Kajs rutsjetur

Kaj Mathiesen er på kon-tanthjælp, for han har **fået afslag på førtidspension**. Lægekonsulent Vibeke Manniche vurderer, at der ikke er noget, der forhindrer arbejdsprøvning eller praktik.

Af Britta Lundqvist ★ foto: Søren Skarby

Knallerten bragede ind i en bil, og **Kaj Mathiesens** venstre arm og skulder blev alvorligt kvæstet. I det følgende år gennemgik han otte operationer, hvor han blandt andet fik transplanteret knogler fra underarmen. Efter at have været sygemeldt et års tid, genoptog han sit arbejde som portør på Sygehus Fyn Ærøskøbing, hvor han havde arbejdet i 27 år. Det gik ved hjælp af smertestillende medicin. Efter at have klaret arbejdet i halvandet år, fik han en psykisk nedtur og blev indlagt med depression. Siden er det gået ind og ud ad psykiatriske afdelinger, både åbne og lukkede. Men i forhold til arbejdsmarkedet er det kun gået en vej: Ud.

Håbet om fleksjob brast

Da Kaj Mathiesen var langtids-sygemeldt, skulle han i arbejdsprøvning, og det kom han på Caroline Amalie Plejecenter i Svendborg. Her hjalp han til med at gå ture med de ældre og køre dem, der sad i kørestol. Han indstillede kanaler på beboernes fjernsyn og "sådan noget personalet ikke har tid til," som han siger.

Han var meget glad for at være der, og det gav ham følelsen af stadig at have tilknytning til arbejdslivet, og derfor håbede han at kunne få et fleksjob.

Det håb brast, da afslaget kom, og det hjalp ikke at anke. Beskæftigelsesankenævnet stadfæstede kommunens afgørelse.

Kaj Mathiesen havde **håbet på førtidspension**, for det ville give afklaring. Hans egen læge og psykiater har anbefalet førtidspension, men lægekonsulent Vibeke Manniche mener ikke, der er noget lægeligt til hinder for arbejdsprøvning.

I foråret stod Kaj med et afslag på fleksjob, kommunen havde stoppet hans sygedagpenge, og han kom på kontanthjælp. Han er ved at blive separeret fra sin kone, og i den situation er der ikke gensidig forsørgerpligt. Ellers kunne han have stået uden en krone.

Også afslag på førtidspension

Så kan jeg vel få førtidspension? Håbede Kaj. Det ville om ikke andet give ro og afklaring for ham.

Men heller ikke i Kajs tilfælde kom lægekonsulent Vibeke Manniche til samme konklusion som hans egne læger og psykiatere, der anbefaler førtidspension. Hun mener derimod, at der er "intet lægeligt, som forhindrer arbejdsprøvning eller praktik."

57-årige Kaj Mathiasen føler sig fanget i en labyrint. Det var i 2004, han kørte galt, og det er i november 2010, Vibeke Manniches lægeerklæring giver ham et nyt spark ud i det uvisse. Seks år uden afklaring og hvad nu? Han skal endnu en tur gennem møllen med arbejdsprøvning og uvished.

"Det er helt ad H..... til," sukker han modløs. ★

brlu@foa.dk

Nogle lægekonsulenter har en ret rigid opfattelse af for eksempel sygdommen fibromyalgi og tror, det foregår mellem ørerne på kvinder over 50.

SUSANNE BRINK ANDERSEN, SOCIALRÅDGIVER, LFS

procent færre har fået tilkendt førtidspension i 3. kvartal 2010 i forhold til i 3. kvartal 2009.

Kilde: Ankestyrelsen www.ast.dk

Betingelserne strammet

Praksis er ændret fra august 2009, så færre borgere nu opfylder betingelserne for fleksjob. Ændringerne skete, efter Beskæftigelsesankenævnet havde gennemgået kommunens praksis og anbefalet stramninger. Stort set alle borgere, der har fået afslag, har klaget.

Kilde: Jobcenter Svendborg

[Bag om ordet]

Beskæftigelsesankenævnet behandler klager over afgørelser, der er truffet af kommunerne eller jobcentrene om borgernes rettigheder og pligter efter den sociale lovgivning og arbejdsmarkedslovgivningen.

Når lægens ord er lov

Fagbladet FOA har spurgt FOA-afdelingerne om lægekonsulenternes udtalelser og kommunernes brug af dem til at give medlemmerne afslag. To tredjedele af de afdelinger, der har svaret, bekræfter, at der er et problem, hvor "lægekonsulentens ord er lov". En tredjedel svarer nej til, at de oplever problemer.

Vi ser et mønster

Socialrådgiver Anders Bo Callesen oplever et stigende antal sager, hvor kommunen **bruger lægekonsulentens udtalelser** til at give afslag.

Af Britta Lundqvist * foto: Søren Skarby

Igen et afslag. Socialrådgiver **Anders Bo Callesen**, FOA Svendborg, ryster på hovedet. Han har netop modtaget lægekonsulent Vibeke Manniches udtalelse om en køkkenmedhjælper, der søger førtidspension. Vibeke Manniche lægger vægt på, at kvinden er stærkt overvægtig, og skriver: "Der ses ikke helhjertet forsøgt vægttab." Desuden lider kvinden af svær slidgigt i begge knæ og af depression. Lægekonsulenten konkluderer, at "tilstanden ikke er stationær, og et vægttab vil forventeligt forbedre helbredstilstanden ganske betydeligt."

Den vurdering er fundamentalt modsat de lægeerklæringer, medlemmets egen læge og psykiater er kommet med. Psykiateren har behandlet kvindens kroniske depression. Overvægten er

forsøgt behandlet gennem 10 år blandt andet hos en diætist, men overvægten er arveligt betinget og ikke betinget af livsførelse, vurderer kvindens egen læge.

"Vibeke Manniche aner simpelthen ikke, hvad hun taler om," er Anders Bo Callesens kontante konstatering. Han har fulgt mange FOA-medlemmer i samme fortvivlede situation, når de får afslag.

"Loven er ikke ændret, men fortolkningen er blevet strammere, fordi kommunerne skal spare. Siden 1. januar har jeg kendskab til 20 ansøgninger om fleksjob, hvor alle har fået afslag, og kun én blev omstødt af Beskæftigelsesankenævnet," siger Anders Bo Callesen. ★

brlu@foa.dk

Kommunerne bruger lægekonsulenterne til det beskidte arbejde. Deres ord er lov, og de bliver brugt til at give alvorligt syge mennesker afslag.

ANDERS BO CALLESEN, SOCIALRÅDGIVER, FOA SVENDBORG

Solveig Larsen, faglig konsulent i FOA Sydsjælland:

"Vi oplever klart generelt, at lægekonsulenternes ord vejer rigtig tungt i sagerne. Også at de tår sig som om, det er dem, der har retten til at vurdere, om folk kan arbejde eller ej. Vore medlemmer får ofte at vide, at de er arbejdsduelige, og at de kan raskmeldes. Så jo - det er et problem, at de tillægges så meget magt på jobcentrene."

Anette Neist, faglig konsulent i FOA Silkeborg-Skanderborg:

"Jeg har ofte haft sagsbehandlere fra Arbejdsskadestyrelsens fastholdelsescenter med ved rundbordssamtaler. Her har jeg hørt, at de undrer sig over kommunens lægekonsulents beskrivelse af den pågældendes funktionsevne, når de i Arbejdsskadestyrelsen også har en lægekonsulent, der bedømmer samme sag med en méngrad med kompensation. Så der er andre end os, der synes, de drager mærkelige konklusioner."

Susanne Brink Andersen, socialrådgiver i LFS:

"Der er ingen tvivl om, at der er strammet med tildeling af fleksjob og førtidspension. Og det er også mit indtryk, at lægekonsulenterne bruges mere obligatorisk end for få år siden, og at sagsbehandlere har fået mindre kompetence, så de i 99,9 procent af sagerne følger lægekonsulentens indstilling. I LFS dækker vi flere kommuner, og der er mærkbar forskel på København og omegnskommunerne, hvor København bruger lægekonsulenterne slavisk."

Vi er gidsler

Vibeke Manniche er ansat som kommunallæge i Frederikssund Kommune og driver derudover et privat konsulentfirma, Lægesevice.dk i Vedbæk. Blandt hendes kunder er Svendborg Kommune.

Hvordan kan du vurdere en patient/borger uden at undersøge vedkommende?

“Ud fra lovens intention er det klart, hvad vi skal. Vi skal

yde en lægelig vejledning til kommunen, ikke andet.”

Hvilken vægt har du som lægekonsulent i sagen?

“Det er sagsbehandlerne, der har beføjelserne. Men det, vi oplever, er, at lægekonsulenterne er gidsler. Jeg vil gerne understrege, at vi som lægekonsulenter ikke ønsker den magt, vi bliver tillagt. Det er vi heller ikke uddannet til. Sags-

behandlerne dækker sig ind.

Hvordan gør de det?

“Hvis de ikke tør konfrontere borgeren med de sociale problemer, bliver det lægekonsulentens helbreds-vurdering, der fylder. Og vi fylder kun meget, hvis jobcentret og sagsbehandleren lader os fylde. Men det er ikke mig, der har kompetence til at træffe beslutninger, og jeg ønsker heller ikke at få det.” ★

Kan ikke genkende billedet

Claus Malta Nielsen, der er formand for Foreningen af Kommunalt Ansatte Læger, FAKL, understreger, at det er sagsbehandlerne, der bevilger førtidspension og fleksjob.

Hvordan har du det med, at lægekonsulenter har så stor magt?

“Jeg repræsenterer læger ansat af kommunerne, men lægekonsulenter kan også være praktiserende læger. Det er både kommunallæger og lægekonsulenter, der laver lægeskøn. Men vi sidder aldrig med ved bordet i afgørelser.”

Hvad er dit indtryk af vægtningen af lægeudtalelser?

“Det er sagsbehandlerne, der bevilger. Og det er ikke en verden, jeg kan genkende, at afgørelser kun træffes på baggrund af lægeudtalelser.” ★

Lægekonsulenterne bestemmer ikke

Centerleder Laila Hansen, Socialafdelingen i Svendborg Kommune, erkender, at der er sket et fald i antallet af bevilgede fleksjob og førtidspensioner.

Hvorfor er der et så stort fald?

“Vi havde nok for mange i 2008 og 2009, der fik førtidspension uden arbejdsprøvnin-

ger, og efter en undersøgelse af vores praksis, lægger vi mere vægt på at få aktuelle lægelige oplysninger og nye arbejdsprøvnin-

Hvordan bruger I lægekonsulenternes udtalelser?

“Det er ikke lægekonsulenterne, der bestemmer, vil jeg gerne understrege. Det er

pensionsudvalget. Her kigger man på helheden, og selvom man har en dårlig arm, har man måske intellektuelle evner, der kan bruges. Men lægekonsulenterne kommer med de lægefaglige vurderinger af, om det er sandsynligt at komme tilbage på arbejdsmarkedet. ★

Hvad mener du?

Er det rimeligt, at lægekonsulenter får lov til at spille så stor en rolle ved tildeling af førtidspension?

Gå ind på foa.dk/fagbladet og deltag i afstemningen

Det kommer an på hvor du bor

Der er stor forskel på, hvordan kommunerne bedømmer ansøgninger om førtidspension på grund af en psykisk lidelse. Chancen er størst, hvis man bor i København eller Århus.

Kilde: Ankestyrelsen

Færre får førtidspension

Antal tildelte førtidspensioner i Svendborg: 2008: **258**
2009: **237**
2010: **86** (til og med 3. kvartal).

Berygtet psykolog får anmærkning

Psykolog Jens Zielinski fra Næstved er berygtet for de erklæringer, jobcentret bruger til afgørelse af sager om fleksjob og førtidspension. Erklæringerne har været så misvisende, at der er klaget over ham til Psykolognævnet, som har udtalt alvorlig kritik af Zielinski.

Derfor slås vi for efterlønnen

Statsministeren er vendt på en tallerken i forhold til den danske velfærd. Væk er Anders Fogh Rasmussens midtsøgende politik med de små trin mod forandringer af den danske velfærdsmodel. Og frem i lyset er kommet en langt mere offensiv og ideologisk begrundet politik for nedbrydning af velfærden.

Lige nu er det efterlønsordningen, der er udsat for et rent tæppebombardement. FOA er gået sammen med 3F og NNF om en kampagne for at bevare efterlønnen. Men hvorfor har vi med fuld styrke kastet os ind i den kamp?

Det er ikke alle danskere, statsministeren vil have til at arbejde mere. Det er FOAs, 3Fs og NNFs medlemmer, som han er på jagt efter.

har knoklet flest år på arbejdsmarkedet. Og ikke alene er det dem, der har knoklet længst, som nu skal fratages det frie valg om, hvornår de vil forlade arbejdsmarkedet. Det er også dem, der lever kortest, som nu skal tvinges til at bruge en endnu større del af deres liv på arbejdsmarkedet.

FOA dokumenterede i et sundhedspolitisk udspil i efteråret, at en 30-årig mand med lang uddannelse og guldske i munden har udsigt til at leve 5,6 gode år længere end en jævnaldrende mand med kort uddannelse og lav løn. For kvinder er forskellen 5,0 gode år. Og det er vel at mærke de år, hvor vi ikke rammes af sygdom og funktionsnedsættelser.

Opgøret om efterlønnen handler både om selv at vælge, hvornår vi tjekker ud af arbejdsmarkedet og om at råde bod på lidt af den ulighed, som uddannelseslængde skaber på arbejdsmarkedet. Og derfor skal vi gøre, hvad vi kan for at bevare efterlønnen. ★

Dennis Kristensen

Kort sagt Regeringens angreb på efterlønsordningen vil ramme FOAs medlemmer hårdt. FOA er på tredjepladsen, når det gælder andel af medlemmer, der går på efterløn.

 Læs mere
side 32-37

I mine øjne er det en hån mod de kortuddannede og kvinderne, når statsministeren taler om, at vi alle skal arbejde mere.

LO-medlemmerne udgør langt hovedparten af de nuværende efterlønsmodtagere, og 3F, FOA og NNF er storleverandører til efterlønsordningen. Det er ikke alle danskere, statsministeren vil have til at arbejde mere. Det er FOAs, 3Fs og NNFs medlemmer, som han er på jagt efter. Det er dem, der

FOA.dk Vi fortjener et skulderklap 30. december

Alle os, der arbejder med pleje og omsorg af svækkede, syge, handicappede og gamle mennesker trænger til et skulderklap. Hver dag lykkes det os – trods nedskæringer, trods øget tidspres, trods et volumensygt bureaukrati, trods et monstrøst kontrolsystem – at sikre vores svage borgere en værdig hverdag.

Jeg synes, det er fantastisk. At plejespersonalet så undertiden arbejder under særdeles vanskelige vilkår og glemmer sig selv og egne behov, glemmer at passe på sit helbred – det er den pris, politikerne accepterer, at vi skal betale, foruden lav løn og for dårlig pension.

Gerda Larsen

FOA.dk Omvendt lønforhandling 4. januar

Det undrer mig, at fagforeningerne kan stå bag et forslag, som det Socialdemokraterne har fremsat om, at vi skal arbejde 12 minutter længere hver dag.

De fleste inden for sosu-området er deltidsansatte. Man aflønnes i forhold til en fuldtids månedsløn, som gradueres efter ansættelsesbrøk. Hvis forslaget bliver vedtaget, vil det blot betyde, at fuldtidstimetallet bliver ændret fra 37 til 38 timer.

Hvis jeg således er ansat på 37

Vi er blevet egoister, som godt vil være med ved kaffebordet, når der deles ud, men regningen skal andre betale.

JOHN GULDMANDSEN

Hvad mener du?

Her bringer vi uddrag af debatten på foa.dk. Skriv til foa.dk/fagbladsdebat

timer, skal jeg jo så ansøge om en ny ansættelsesbrøk. Det kan i de fleste tilfælde ikke imødekommes (for slet ikke at tale om deltidsansatte), og så er jeg med et slag ikke længere fuld-tids ansat, men deltidsansat.

Dermed sættes min månedsløn efter en brøk, der hedder 37/38. Det vil altså sige, at jeg hermed går ned i løn!

Det kan da vel ikke være meningen, at vores egen fagfor-ening skal arbejde for, at vi går ned i løn?

Allan Fredgaard, sosu-assistent

Sendt til redaktionen Hvem skal lave frivilligt arbejde?

7. januar

Inden for mit arbejdsområde er det – venstrepolitisk – besluttet, at frivillige skal stå for aktiviteter og værksteder. Men hvor finder vi frivillige, når de skal arbejde, til de er 70 år? I mit arbejdsliv har jeg set, at

folk i aldersgruppen 55-65 år er meget brugte og kun magter deres arbejde. De kan ikke passe børnebørn eller være aktive i Røde Kors.

Karen Green

FOA.dk Forstår ikke FOA

12. januar

Vi skal arbejde os ud af krisen for at redde velfærden, lyder det fra formanden i en nytårsudtalelse. Her tænkes nok på oppositionens forslag om øget arbejdstid. Formanden har i anden sammenhæng sagt, at den øgede arbejdstid kun skal klares af de medlemmer, som er raske og stærke nok til at klare ekstra-arbejdet. De skal så have den gulerod, at de bliver belønnet ekstra godt, siger han.

Når man ønsker et regerings-skifte for velfærdens skyld, så nytter det vel ikke at modarbejde oppositionens planer om arbejdsforøgelse for alle?

Jeg forstår ikke rigtig holdningen hos FOA på dette område. Frem for individuelle lønstigninger til de raskeste af medlemmerne, må det vel være i orden, at vi alle løfter i flok.

Lilli

FOA.dk Ud med nasserne

5. januar

Den solidaritet og det sammenhold, som skabte de mange resultater, som vi har i dag, er desværre ved at smuldre væk. Vi er blevet egoister, som godt vil være med ved kaffebordet, når der deles ud, men regningen skal andre betale. Det faglige sammenhold, vi har, skal bevares. Mister vi styrken over for arbejdsgiverne, bliver det på deres præmisser, at aftalerne skal udfærdiges. Alle de 'papkasseforeninger', der skyder op, skal vi gøre op med. Dem, der vil være med til at skaffe goderne, skal også have lov til at nyde godt af dem, så må alle de andre stille sig op i køen og se, om de selv kan forhandle sig frem til noget.

John Gudmandsen

Efterlønnen på vippen

Regeringen vil afskaffe efterlønsordningen. Hver tredje FOA-efterlønner er stoppet med at arbejde, fordi deres helbred er for dårligt. Læs temaet i dette nummer og skriv gerne, hvis du har en mening om det.

Skriv din mening på www.foa.dk/fagbladsdebat

72

procent synes ikke, at det er i orden at visse fag ikke anses for integrationsfremmende. Det viser en afstemning på foa.dk/fagblad.

Vær med i debatten

På disse sider bringer vi uddrag af debatten, som foregår på FOAs hjemmeside. Skriv dit debatindlæg på www.foa.dk/fagbladsdebat eller send det til redaktionen@foa.dk. Debatindlæg vil blive bragt i uddrag her i bladet. De uforkortede indlæg vil kunne findes på foa.dk.

Sneet

1 **Snedriver.** På Tingstedvejen er driverne allerede så høje, at firehjulstrækkeren ikke kan forcere dem, og Mette må vende om og køre en anden vej. En omvej på fem-seks kilometer og yderligere forsinkelse.

inde

Kort

Under den kraftigste sne-storm i mands minde faldt der i juledagene **100 millioner ton sne** over Bornholm, og døgnplejen måtte nøjes med telefonisk kontakt med nogle af borgerne. Fagbladet FOA tog med social- og sundhedsassistent Mette Stegmann på arbejde torsdag den 4. januar, da sneen igen kom væltende.

2

3

4

Snestorm, kraftig fygning og store driver kan ikke stoppe social- og sundhedsassistent Mette Stegmann, Døgnplejen Bornholm. Hun skal frem lige meget, hvordan vejret er. I den anden ende sidder der mennesker, som **har brug for hendes hjælp.**

Af Anette Kjær Jørgensen ★ foto: Berit Hvassum

2 Taknemmelige. Niels Hærup Jensen bor alene, og hans husmandssted ligger meget isoleret. Han er glad, da Mette endelig når frem. "Folk på landet er nøjsomme og meget taknemmelige for den hjælp, de får," siger Mette.

3 Småveje. Der er rigtig mange småveje på Bornholm.

4 Tidskrævende. Sne og is skal skrubes af bilrunderne hver gang, Mette har været inde på et besøg. Det tager også tid.

5 Frokost. Ikke alle borgere kan selv sørge for mad, når Mette og hendes kollegaer må opgive at nå frem på grund af dårligt vejr. Heldigvis trådte gode naboer til under julesnestormen, så ingen sad isolerede rundt omkring på øen og led nød.

6 Isoleret. Mimmi Sonne er bare så glad for at se Mette, der stærkt forsinket på grund af det dårlige føre. Hun bor på en lille landejendom ved Rø Plantage på Østbornholm – et af de områder, hvor mange var totalt isoleret i op til en uge under julesnestormen. I otte dage måtte Mimmi Sonne nøjes med den hjælp, hendes mand kunne give hende.

7 Koncentration. Mette er dybt koncentreret under kørslen. "Jeg lægger altid en klud over bilens ur, når jeg kører i sådan et vejr. Så nytter det ikke at være afhængig af klokken og blive stresset og køre for stærkt," siger hun.

8 Assistance. Under normale omstændigheder får Mimmi Sonne besøg af hjemmeplejen fire gange i døgnet, men i dag tør Mette ikke love noget. Det kommer an på snestormen, og om hendes kollegaer kan komme frem. Så måske skal Mimmis mand igen træde hjælpende til – blandt andet med mad og piller.

9 Snevolde. Sneen ligger i fem meter høje volde langs vejene. Mange steder er der kun ryddet i et spor, og Mette må bakke, hvis der kommer en modkørende.

karriere

Hanne Spiegelhauer er den første social- og sundhedsassistent, der kan skrive akademiuddannelse i sundhedspraksis på sit cv.

1986

2010

[cv]

Navn: Hanne Spiegelhauer

Alder: 53 år

Job: Ansat på psykiatrisk afdeling på Frederikssund Sygehus siden 1997

Opgaver: Pleje af de psykiatriske patienter. Praktikvejleder

Grunduddannelse: Sosu-assistent 1997

Efteruddannelse: Akademiuddannelse i sundhedspraksis december 2010. Miljøterapeut fra i 2005. Psykiatrisk efteruddannelse 1999.

Akademiuddannelse i sundhedspraksis

Uddannelsen er en videregående uddannelse. Den er bygget op af seks moduler: to obligatoriske, to valgfri, et specialeforløb og et afgangsprøve. Studiet svarer til et års fuldtidsstudie.

Sådan kommer du i gang:

Akademiuddannelse i sundhedspraksis kan du tage på Københavns Erhvervsakademi i samarbejde med SOSU C; SOSU Næstved; SOSU Fyn; Social- og Sundhedsskolen Fredericia-Horsens, Århus SOSU; SOSU Nord i Vodskov.

Læs mere: sundhedspraksis.dk

Har du fået drømmejobbet? Og hvilken efteruddannelse skulle der til? Fortæl kolleger i hele landet om din karrierevej. Send os en mail på redaktionen: brlu@foa.dk

Jeg vil være klinisk vejleder

“Lige siden jeg blev uddannet, har jeg arbejdet i psykiatrien, og lige så længe har jeg faktisk været praktikvejleder. Jeg kan godt lide det pædagogiske arbejde med de studerende, og så lærer jeg også selv noget af det.

Det var min tidligere afdelingssygeplejerske, som opfordrede mig til at gå i gang med akademiuddannelsen i sundhedspraksis. Det normale er at tage uddannelsen over tre år samtidig med, at man arbejder ved siden af. Men jeg var så heldig, at mit afsnit her på Frederikssund Sygehus gav mig orlov med fuld løn. Derfor har jeg kun været halvandet år om det.

På uddannelsen valgte jeg at interessere mig for læringsstile. Nogle lærer ved at høre om et emne, og andre skal helst se tingene blive udført. Det er mit mål, at vi får oprettet en såkaldt studie-unit her på afdelingen. Det vil sige et lukket område, hvor elever, studerende og praktikvejledere tager sig af patienterne, så de sammen kan tale om og reflektere over plejen af patienterne.

Jeg blev den første til at tage akademiuddannelsen. Nu er det min drøm at blive den første sosu-assistent, der bliver klinisk vejleder ...”★

mdar@foa.dk

Praktisk bistand er mere end rengøring

Fru Petersen har haft en blodprop i hjertet, og som følge af sygdommen får hun visiteret praktisk bistand til blandt andet støvsugning, gulvvask og rengøring af toilet. Ydelsen leveres i starten hver uge. Siden sparer kommunen på praktisk bistand, og nu får fru Petersen kun besøg af en social- og sundhedshjælper hver tredje uge. Kan vi være det bekendt i et velfærdssamfund?

Ældre, der har behov for hjælp – ikke kun til praktisk bistand, men også til, at der bliver holdt et vågent fagligt blik på borgerens almentilstand – spises nu af med, at der ikke er råd.

Retorikken fra politisk side har ændret sig til 'gratis rengøring' i stedet for praktisk bistand, som er visiteret med baggrund i borgerens fysiske svækkelse som følge af sygdom.

Kort sagt Mange kommuner har sparet på praktisk bistand, så ydelsen gives hver tredje eller fjerde uge i stedet for hver anden uge.

En uddannet social- og sundhedsmedarbejder udfører ikke alene praktisk bistand, men observerer, reflekterer og handler på borgerens almentilstand.

betyder det, at der skal komme en uddannet social- og sundhedsmedarbejder i hjemmet. Og hun udfører ikke alene praktisk bistand, men observerer, reflekterer og handler på borgerens almentilstand. ★

Min påstand er, at når retorikken ændrer sig i den retning, er det med baggrund i, at man fra politisk side helt ønsker at afskaffe praktisk bistand, for i stedet at lade de ældre selv betale.

For rengøring – det skal det offentlige vel ikke betale? Jo – det skal det offentlige, når det drejer sig om ældre, der med sygdom som årsag får visiteret praktisk bistand.

Når borgeren har fået stillet en diagnose, som betyder, at der er ting, hun med lægelig begrundelse ikke kan eller må klare selvstændigt, så

K. Stæhr

Af Karen Stæhr, sektorforsmand ★ foto: Jørgen True

Sms-tørke

Det har været småt med sms-nyheder fra FOA om OK-2011. Ved redaktionens slutning 24. januar havde KL endnu ikke ønsket at indgå nogen delforlig. Du kan også følge slagets gang på foa.dk.

20

procent af danskerne røg dagligt i 2010. I 2000 var andelen 30 procent.

Kilde: Sundhedsstyrelsen

Ledelse i en brydningstid

FOA holder landskonference for ledere den 12.-13. maj i Vejle. Temaet er **ledelse i en brydningstid og begrebet velfærdsledelse**. Deltagergebyret er 1.200 kroner og tilmeldingsfristen er 11. februar.

 Læs mere på foa.dk

De rigeste lever længere

Den fjerdedel af de mænd, der har de laveste indkomster, har en middellevetid på 71,5 år. Fjerdedelen med de højeste indkomster lever 10 år længere.

Kilde: Statens Institut for Folkesundhed

Hun har ingen kuldegysninger, men hendes mand oplyser, at hun var meget hed i sengen i nat.

FRA PATIENTJOURNALEN

Pressenævnet frikender TV2

Efter TV2's udsendelse om Håndværkerhaven indbragte FOA sagen for Pressenævnet. FOA-medlemmer var blevet optaget med skjult kamera, men fik ikke mulighed for at forsvare sig i udsendelsen. Alligevel har Pressenævnet frikendt TV2 for at handle i strid med reglerne om god presseskik, fordi udsendelsen var "af væsentlig samfundsinteresse."

Kolding skærer i hjemmehjælpen

Hver femte borger i Kolding Kommune er blevet frataget deres hjemmehjælp. Det er resultatet af, at kommunen har revisiteret samtlige 2.531 hjemmehjælpsmodtagere, skriver Nyhedsinformation for Social- og Sundhedssektor.

Revisitationen af borgerne er sket som følge af en omfattende sparerunde for ældreplejen, som byrådet vedtog i efteråret 2009.

900 lys for fyrede kolleger

Mandag den 3. januar tændte de ansatte i Region Hovedstaden 900 lys for alle de kolleger, der mistede deres arbejde i regionen i 2010. Lysene blev tændt uden for Regionsgården i Hillerød.

Foruden fyringerne har regionen nedlagt et stort antal ledige stillinger, så den samlede reduktion løber op i omkring 2.500.

FOA fortsætter Fælleddgården-sagen

Fire tidligere Fælleddgården-medarbejdere håber at få den erstatning, der gik tabt, da Østre Landsret i december erklærede dele af sagen om skjult kamera forældet på grund af en procedu-

refejl. På medlemmernes vegne sagsøger FOA nu Lisbeth Knudsen, der var nyhedschef på Danmarks Radio, da udsendelsen blev vist i 2006, og Miki Mistrati, journalisten bag udsendelsen, med krav om erstatning.

Sundhedsdansk for udlændinge

God og klar kommunikation mellem sundhedsprofessionelle og patienter er vigtig for behandlingen. I bogen 'Sundhedsdansk' kan sundhedspersonale med udenlandsk baggrund få en kombination af viden om det danske sundhedsvæsen og en hjælp til at lære om både dansk fagterminologi og dagligdags patientsprog.

Jørgen Kvist Kristensen, Elisabeth Lippert, Claes Mørkeberg og Susanne Vahr: Sundhedsdansk, Munksgaard. Pris: 358 kr.

Foto: Anne Marie Lauridsen

På med pigsålerne

Hjemmeplejen i Aalborg Kommune er denne vinter klædt på til glat vejr. Kommunen har købt et stort parti pigsåler, og dem har der allerede været god brug for. "Vi har kun haft uheld, når der ikke blev brugt pigsåler. Det er sket, lige når man træder ud af en bil, fordi det er svært at køre med pigsåler," siger **Anette Jensen**, leder af Område Øst.

Også nogle af kommunens biler har fået pigdæk på, når hjemmeplejen har skullet ud til borgere i områder, hvor der ikke var skovlet sne.

Alle vil leve længe, men ingen vil være gammel.

.....
BENJAMIN FRANKLIN

Fokuserer på patientsikkerhed

Skal patientsikkerhed nedprioriteres – eller kan den være en del af løsningen på det stigende økonomiske pres på sundhedsvæsenet? En konference den 11. april om patientsikkerhed sætter fokus på patientsikkerhed i krisetider. Desuden vil der være sessioner og oplæg.

Konferencen holdes på Hotel Scandic i København.

Se det fulde program:
www.patientsikkerhed.dk

Kommunerne sparer på rengøring

Et af de områder, kommunerne har sparet på, er praktisk bistand. Nogle kommuner har skåret hjælpen ned til en gang om måneden. Det er **sundhedsfarligt**, siger ekspert.

tema
praktisk bistand

.....
Af Maj Dahl-Rasmussen

Er rengøring en gang om måneden tilstrækkeligt? Det må kommunalbestyrelsen i Hørsholm mene, for det er, hvad de fra 1. januar har tilbudt deres borgere.

Mange kommuner havde besparelser på praktisk bistand oppe at vende, da de skulle fastlægge budgetterne for 2011. 'Højeste bud' kom fra Odsherred Kommune, hvor et forslag lød på at skære hjælpen ned til hver femte uge. Det forslag blev ikke vedtaget, men flere kommuner er gået ned fra hver anden uge til hver tredje, og andre er nede på at give hjælp hver fjerde uge eller en gang om måneden.

Men hvad betyder det, at der for eksempel går fire uger mellem, at støvsuger og gulvmoppe kommer rundt i hjørnerne? Vi har spurgt en ekspert på området, fødevareingeniør og kandidat i fødevarevidenskab og teknologi **Michael René** fra Professionshøjskolen Metropol.

"Hold da op, det er jo katastrofalt! Man skal ligge meget stille i sin seng, før det er o.k.," er hans umiddelbare kommentar.

Han forklarer, at det er forskelligt, hvor ofte det er nødvendigt at gøre rent. Han vurderer, at en gang hver fjortende dag kan være tilstrækkeligt afhængigt af, hvor navset der bliver i boligen.

"Sker det sjældnere, er der risiko for, at borgeren oftere bliver syg eller udvikler allergi over for husstøvmider," uddyber Michael René. ★

mdar@foa.dk

.....
Læs mere

Hørsholms Kommunes kvalitetsstandard for hjemmehjælp kan du se på horsholm.dk - skriv **hjemmehjælp** i søgefeltet

Kun hver tredje uge

Social- og sundhedshjælper Camilla Aaen **gør rent** hos Gudrun Jensen i Odsherred hver tredje uge. Hun har en fast rutine, så hun sikrer sig, at det batter mest muligt. Men det med at tørre støv af må Gudrun Jensen selv klare.

Af Maj Dahl-Rasmussen ✦ foto: Jørgen True

 [Læs videre på næste side ...](#)

Undgå husstøvmider

Husstøvmider er 0,2-0,3 mm store og findes i langt de fleste danske hjem. De ernærer sig af hudskæl fra dyr og mennesker, og da vi alle taber cirka et gram hudskæl i døgnnet, er der rigelig føde til husstøvmiderne. Der er flest i vores senge, fordi husstøvmiderne finder de ideelle betingelser der: varme, fugt og masser af føde.

Hvis man udvikler allergi over for husstøvmider, kan det give allergiske symptomer fra øjne, næse og luftveje. De typiske symptomer er tilstoppet, kløende næse i morgentimerne, hvor symptomerne så aftager op ad dagen.

Læs mere

netdoktor.dk – skriv **husstøvmideallergi** i søgefeltet.

Pas på sygdomsbakterier

Det er vigtigt at være opmærksom på hygiejnen ved madlavning, ellers risikerer man at blive syg. Hvis der er sygdomsbakterier i maden, bliver den ikke fordævet. Det er derfor hverken til at se, lugte eller smage, hvis de findes i maden.

Kilde: **Fødevarestyrelsen**

Læs mere

foedevarestyrelsen.dk skriv **sygdomsbakterier** i søgefeltet.

Gudrun får gjort rent hver tredje uge

Hver tredje uge. Så til får **Gudrun Jensen** hjælp til rengøring i sit lille hus, som ligger ud til hovedgaden i Vig i Odsherred. Og den hjælp er nødvendig, for Gudrun Jensen har en nerve i klemme i højre hofte og går med rollator for at komme rundt i huset. Desuden kan hun ikke stå op ret længe ad gangen.

Hjælpen består af støvsugning, gulvask og rengøring af toilet.

“Jeg støver selv af og gør rent i køkkenet,” forklarer Gudrun Jensen. “Og så får

jeg hjælp af min datter og mit barnebarn ind i mellem.”

Datteren kommer forbi tre gange om ugen – og på de besøg sørger hun også for at købe ind til sin mor.

Sprit til hænderne

Social- og sundhedshjælper **Camilla Aaen** medbringer klude, moppe og teleskopskæft, når hun skal gøre rent hos en borger.

“Den blå klud er til badeværelset – og den røde er til resten af huset,” forklarer hun.

Mange borgere har et privat rengøringsfirma til at komme udover det, de får gennem hjemmeplejen. Og som de selv betaler for.

CAMILLA AAEN, SOSU-HJÆLPER

Hun begynder sine opgaver hos Gudrun Jensen med at støvsuge over det hele. Så vasker hun gulve i køkken og gang, og til sidst tager hun toiletet.

Inden hun tager gummihandsker på, spritter hun hænderne af – og igen når hun tager dem af. Hænderne får også sprit, når Camilla er helt færdig.

Tre kvarter er der sat af hos Gudrun Jensen.

Den tid er hurtig brugt, for hjemmet er tæt møbleret, og Camilla må sno sig for at komme rundt med støvsugeren.

Badeværelset er **det sidste rum**, Camilla Aaen gør rent. Bagefter, når handskerne er kommet af, får hænderne en tur med sprit.

Borgerne risikerer at blive syge

Hvis ikke ens hjem er rent, kan det føre til sygdomme og til, at man udvikler allergi over for husstøvmider.

Derfor er fødevaringeniør og kandidat i fødevarer-videnskab og teknologi **Michael René** fra Professionshøjskolen Metropol foruroliget over, at flere kommuner kun tilbyder hjælp til rengøring hver tredje eller fjerde uge.

“Går der så lang tid mellem rengøringen, giver man bakterier, der stammer fra jord og dårlig toilethygiejne, mulighed for at vokse og formere sig. Nogle af dem danner toksiner, og de er sygdomsfremkaldende,” forklarer han.

“Hvis ikke de borgere kender nogen, der kan hjælpe dem, kan det blive kritisk. De risikerer at få fødevarer-sygdomme.”

Almindeligvis vil bakterierne kunne give maveinfektioner, men nogle bakterier udskiller en type toksiner, som er direkte giftige for kroppen.

Også store mængder støv kan føre til helbreds-mæssige problemer.

“Når støvet får lov at ligge, så ophober og formerer støvmider sig kraftigt, og det går ret stærkt, specielt i gulvtæpper, sengelinned, madrasser, bogreoler og andre steder, hvor der er lunt, fugtigt og støvet. Det kan medføre, at borgeren udvikler støvmideallergi, som giver problemer med åndedrættet,” siger Michael René. ★

Nips ikke tilladt

I Odsherred Kommune får borgerne kun hjælp til at støve af, hvis ikke de kan selv. Og hvis ikke det er for besværligt.

“Hvis borgeren har mange små figurer eller rammer stående rundt omkring på hylder og skabe, må vi ikke støve af,” fortæller Camilla.

Med billedrammer af børne- og olderbørn på skænken, samt en masse andet nips rundt om i stuen ville Gudrun Jensen komme i klemme på den regel. Men indtil videre kan hun selv, og diverse fotorammer og småting er dermed ikke i fare for at skulle gemmes væk.

Mange har privat rengøring

I halvandet år har Odsherred Kommune tilbudt borgerne praktisk bistand hver

tredje uge. Før var det hver anden uge. Det har ført til, at nogle henter ekstra hjælp udefra.

“Mange borgere har et privat rengøringsfirma til at komme udover det, de får gennem hjemmeplejen. Og som de selv betaler for,” fortæller Camilla.

Camilla Aaen ser ofte, at pårørende giver en hånd med, for eksempel hvis køleskabet trænger til en omgang. For det hører ikke til hendes og kollegernes opgaver at gøre rent i køkkenet eller køleskab med mindre, borgeren får hjælp til madlavning.

“Jeg har aldrig oplevet, at en borger var visiteret til at få gjort rent i sit køleskab. Det må borgeren eller de pårørende klare,” siger Camilla Aaen. ★

[cv]

Navn: Camilla Aaen

Alder: 33 år

Uddannelse: Social- og sundhedshjælper (2002)

Tidligere beskæftigelse: Hjemmeplejen i Næstved, Asnæs og Grevinge før jobbet i Vig Hjemmepleje.

I øvrigt: Camilla Aaen er tillidsrepræsentant for sine kolleger og har taget flere kurser i den forbindelse.

mdar@foa.dk

Eksperten skriver

Fagbladet FOA samarbejder med en række eksperter, der skriver til bladet om faglige emner.

I dette nummer:

Navn: Susanne Skovgaard,

Titel: Ernærings- og husholdningsøkonom

Job: Underviser på SOSU C i Brøndby

Mail: susanne.skovgaard@sosuc.dk

PRAKTISK BISTAND

Når en borger er visiteret til praktisk bistand, er der typisk tale om hjælp til rengøring, tøjvask og/eller indkøb. Hjælpen tilbydes efter Lov om social service, og det er en visitator, der ud fra kommunens kvalitetsstandard og borgerens behov vurderer, hvilken hjælp kommunen kan tilbyde. Det er til gengæld dig, der kommer i hjemmet, som kender borgeren, og dermed løbende kan vurdere, om den visiterede hjælp

svarer til det, borgeren har behov for. Den praktiske hjælp skal udføres i et samarbejde med borgeren og med respekt for hendes vaner og prioriteringer. Når du kommer i et hjem for første gang, er det vigtigt, at du og borgeren taler om, hvilke forventninger borgeren har til dig. Inddrag borgeren i opgaverne i så vid udstrækning som muligt. Det vil typisk være godt for borgerens triv-

sel og fysik, at hun er så selvhjulpent som muligt. Husk at bruge hele din faglighed, når du er hos en borger. Hold derfor øje med, hvordan borgeren trives, og om hendes helbred er godt, og meld tilbage, hvis der er ændringer fysisk, psykisk eller socialt. Prioriter altid at tage dig af borgeren først – så må det praktiske komme bagefter.

Praktisk bistand – sådan

METODIK

Som hovedprincip skal du starte med at gøre rent i de rene rum – og afslutte med de mest snavsede. Eksempel:

- Start med at lufte ud for at udskifte luften, hindre fugtdannelse og ubehagelig lugt.
- Samtidig ryddes der op og red-des senge, så det er nemmere at komme til at gøre rent.

- Rækkefølge for rengøring: tør støv af, støvsug, vask gulv.
- Rengøring af køkken.
- Rengøring af badeværelse.

Udfør opgaverne i en fast rækkefølge, så er det lettere at huske, hvor langt du er nået. Samme princip gælder for det enkelte rum:

Start, hvor der er renest og slut af med det mest beskidte. Eksempel: På badeværelset gør du først bad og håndvask rent, så gulvet – og til sidst toilettet. Gør desuden rent oppefra og ned. Eksempel:

- Gør rent på lamper først, så borde og til sidst gulv.

FORMÅL MED RENGØRING

Formålet med at gøre rent er at opretholde et godt indeklima og en god hygiejnisk standard, samt nedsætte risikoen for allergi og smittespredning. Hvis ikke vi gør rent, vil det påvirke vores sundhed og velbefindende – og vi vil oftere blive syge. God hygiejne i hjemmet opnår du ved at:

- Fjerne støv: Støv kan indeholde vira, bakterier, partikler fra mennesker, husstøvmider, pollen, beton, metaller, aske og rengøringsmidler. Gasser og kemiske stoffer kan også binde sig i støvet.
- Fjerne snavs og pletter: Madrester og skidt fra fodtøj er gode levesteder for mikroorganismer.
- Hindre bakterie-udvikling: Bakterier trives og formerer sig på fugtige steder, såsom i karklude, viskestykker, håndklæder, opvaskestativer og opvaskebørster.
- brug kun viskestykker til at tørre service i – aldrig hænderne.
- skift karklud hver dag eller flere gange om dagen.
- hæng karkluden til tørre efter brug.
- hold opvaskestativet rent.
- lad opvaskebørster tørre mellem brug – og udskift jævnligt.

tema praktisk bistand

Riv ud og hæng op!

Er du interesseret i at få et gratis print af opslaget, så send en mail til: nlx@foa.dk

RENGØRINGS- MIDLER

Rengøringsmidler anvendes til at opløse fedt og snavs, så det kan fjernes. Derved sørger du for, at mikroorganismer såsom bakterier og svampe ikke har noget at leve af. De nødvendige rengøringsmidler i et hjem er:

- flydende universalrengøringsmiddel
 - gulvvask, tørre støv af (hårdt opvredet klud), køkkenbord, badekar, toilet udvendigt
- opvaskemiddel
 - opvask, pletter på stof (møbel, tæppe)
- flydende toilettrens
 - toiletkumme
- husholdningseddike
 - afkalkning f.eks. af armatur og håndvask.

Sørg for den rette dosering af hensyn til effekten og indeklimaet. Vælg rengøringsmidler uden parfume og farve – og meget gerne med miljømærkning (Svanen eller Blomsten).

Læs mere

Om rengøring, rengøringsmidler og pletfjernelse: **Håndbog i Praktisk Hjælp**.

Køb bogen til særpris 98 kr. inkl. forsendelse (normalpris 128). Bestil senest 3. marts 2011. Send en mail til forlaget@munks-gaarddanmark.dk, skriv Håndbog i Praktisk Hjælp særtilbud i emnefeltet og husk at skrive navn, adresse og medlemsnummer, så sender de bogen til dig.

Beboere på et socialpsykiatrisk bosted ved Vejle tager fotos.
Af kunst, af børn, af dyr, af steder de har boet.
Billederne **fortæller deres historier**
– og giver samtidig noget at tale om.

Af Maj Dahl-Rasmussen ★ foto: Niels Åge Skovbo

Jettes liv i billeder

Billede som udtryk

På det socialpsykiatriske bosted Tinghøj i Egtved er beboerne ved at tage fotos af deres hobby, af naturen eller det, der har deres særlige interesse. Billederne sættes i album, hænges op eller kommer i digital billedramme. Senere arrangerer de en udstilling. Formålet er bl.a. at give borgerne mulighed for at udtrykke sig gennem billeder, så personalet kan få indblik i, hvad de er optaget af, og hvad de ønsker at være optaget af.

Kilde: Projektbeskrivelse af **Billede som udtryk, billede som kommunikationsform, livsfortællinger**.

For mere info: Skriv til Janni Friis Sørensen på jasor@vejle.dk

Efter flere forsøg lykkedes det at få billedet i kassen – og Jette Kodal er glad.

Social- og sundhedsassistent **Janni Sørensen** fører kameraet under **Jette Kodahls** instruktion.

“Nu må du være lidt koncentreret,” siger Jette Kodal til fotografen, for hun har høje standarder for kvalitet. Janni Sørensen griner og gør sig umage.

Optrinnet finder sted på Tinghøj, som er et socialpsykiatrisk bosted i Egtved uden for Vejle. Der har Jette Kodal boet i mange år, og i den seneste tid har hun haft Janni Sørensen som kontaktperson. Sammen er de ved at tage billeder til Jettes digitale billedramme. Hendes projekt går ud på at fotografere malerier og skulpturer, både andres og nogle, hun selv har lavet.

Lige nu er det et af hendes egne billeder, der skal foreviges, men da hun selv er lidt usikker på hånden, er det Janni, som trykker på udløseren.

Billeder fortæller

Janni Sørensen kom selv på ideen til at lave et fotoprojekt med de beboere, som havde lyst til det.

“Jeg tænkte, at det kunne være et redskab i vores måde at kommunikere på, have samtaler på, og lave noget sammen på ud over det sædvanlige,” forklarer hun. Desuden var det tanken, at billederne kunne være med til styrke beboernes identitet i og med, at fotos kan være med til at fortælle beboernes historie.

Indtil videre har projektet levet op til forventningerne. Mange af Tinghøjs beboere er i gang med at fastholde motiver og situationer, og tanken er, at de skal ind i albummer eller hænges op. Senere på året vil de lave en udstilling.

Foto som farvel

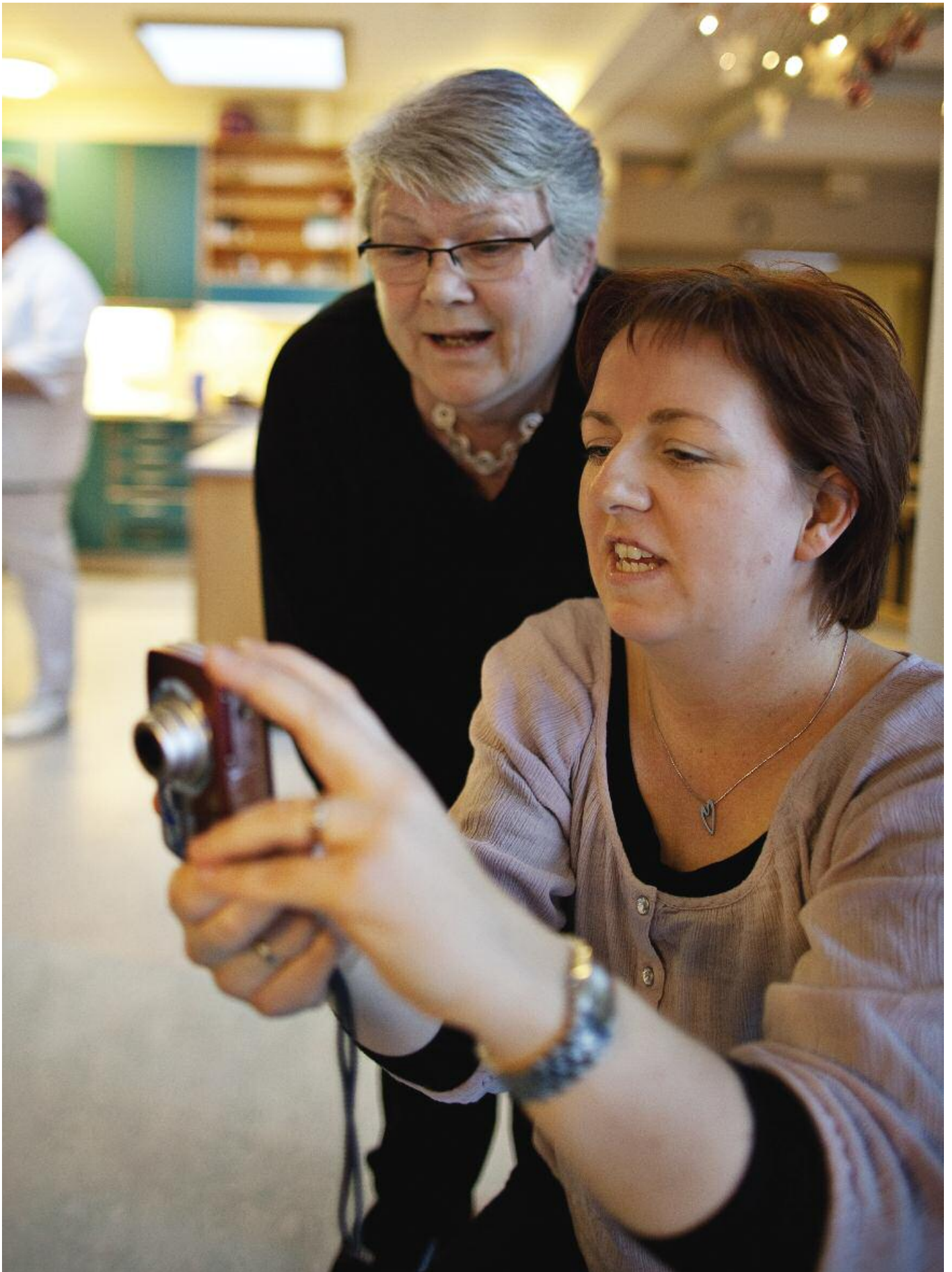
Jette Kodal har gennem de seneste måneder fået næsten alle de ønskede kunstværker i kassen. Undervejs har hun og Janni talt om, hvad der skulle indlemmes i samlingen, og hvordan billederne skulle tages.

En anden beboer har valgt at fotografere katte, hunde og andre firbenede, fordi hun er vokset op på en gård med mange dyr og er rigtig glad for dem.

For en tredje har det været vigtigt at komme ud at fotografere et bosted, hvor han har boet tidligere. Bostedet skulle rives ned, så for ham var det at tage billeder af stedet en måde at sige farvel til det gamle hjem på. ★

mdar@foa.dk

Jette Kodal har høje standarder for billederne til sin digitale billedramme. Derfor **følger hun levende med** i social- og sundhedsassistent Janni Sørensens håndtering af kameraet og instruerer undervejs.

Nu kan jeg starte på et nyt kapitel

Rikkens fremtidige løn: Mindst 20.253 kroner*.

Ugentlig arbejdstid: 15-20 timer.

*svarende til mindstelønnen for en social- og sundhedshjælper ansat på 37 timer.

Mens Rikke Brodersen søger fleksjob holder hun sig i gang med kreative projekter. Hun laver smykker, vægmalerier og lamper af genbrugsmaterialer, men skal huske sig selv på også at **hvile sig**. "Mit hoved vil så meget, så jeg nogle gange glemmer, at kroppen ikke kan følge med," siger hun.

[Bag om ordet]

Fleksjob er en stilling, der tager hensyn til nedsat arbejdsevne gennem nedsat arbejdstid og/eller skånsomme arbejdsopgaver.

Læs mere om fleksjob på foa.dk/fleksjob

Drengen fra botilbuddet ville bare hjælpe **Rikke Husted Brodersen** med at bære de tunge varer indenfor den sommerdag i 2006. Men da han slap, fik hun overbalance, og den tunge kasse rev hende med et brag mod jorden.

Dagen efter episoden dulmede social- og sundhedshjælper Rikke Husted Brodersen de værste smerter i ryggen og benet med Pamol og tog af sted på arbejde. Men et år og en operation senere måtte hun kaste håndklædet i ringen og acceptere en fyreseddel. En alvorlig diskusprolaps gjorde det umuligt at klare alle de praktiske opgaver med at få beboerne i bad og ordne vasketøjet. Når hun kom hjem fra arbejde, var kroppen helt ødelagt. Alligevel virkede det værre at miste jobbet.

"Jeg mistede min identitet. Når jeg var ude til sammenkomster, spurgte folk, hvad jeg lavede til hverdag, men jeg havde ikke længere noget interessant svar."

Tabte 46 kilo

Rikke måtte lære at leve med sin skade, samtidig med at hun kæmpede for at leve op til kommunens krav om at prøve alle

muligheder for ny beskæftigelse. FOA hjalp hende med at få anerkendt rygskaden som arbejdsskade, og faglig sekretær Dorthe Larsen fra FOA Holstebro talte hendes sag til møderne med kommunen om, hvad der videre skulle ske.

"Jeg var sårbar og bange for at komme til at sige ja til ting, som jeg ikke ville. Det var godt at have en med, der stod på den

anden side af det følelsesmæssige, men forstod min situation og kendte mine rettigheder."

Rikke prøvede uddannelse og virksomhedspraktik, men begge dele var for hårde ved kroppen. Så besluttede hun sig for at gå efter fleksjob. FOA hjalp hende med at søge, men

kommunen var ikke nem at overbevise. Hendes overvægt kunne være skyld i, at hun ikke kunne klare et fuldtidsjob, lød begrundelsen.

Over det næste år tabte Rikke sig 46 kilo. Men kroppen kunne stadig ikke holde til en virksomhedspraktik.

Psykiatrien kalder

Efter fire års kamp kan hun nu ånde lettet op. 15. december sidste år blev hun endelig erklæret berettiget til fleksjob af kommunen.

Jeg mistede min identitet.

“Nu kan jeg starte på et nyt kapitel i mit liv,” siger en glad Rikke, der drømmer om at komme tilbage til socialpsykiatrien eller handicapområdet de 16-20 timer om ugen, hun kan arbejde. Når hun tænker tilbage på forløbet, er hun glad for, at hun ikke stod alene.

“Jeg glædede mig til at tage på arbejde hver dag,” siger sosu-hjælper Rikke Husted Brodersen om sit arbejde med udviklingshæmmede, inden skaden skete. Nu kan hun søge et fleksjob inden for samme arbejdsområde.

”Når jeg fik et brev fra kommunen, hjalp Dorthe mig med at forstå det, hun styrede alle møder, og hun kunne mødes med en

dags varsel, når jeg havde brug for rådgivning. Hvis jeg havde stået med det hele selv, havde jeg måske givet op.” ★

stem@foa.dk

 Læs mere

Her kan du hente hjælp

FOA lover i to af sine serviceløfter, at du som medlem kan få hjælp, hvis:

- Du får en arbejdsskade eller mistanke om, at en sygdom eller et symptom skyldes dit arbejde. Du kan få rådgivning, og hvis der er tale om en arbejdsskade, kan FOA hjælpe dig gennem sagen.
- Du får svært ved at fastholde dit job på grund af nedsat arbejdsevne. FOA kan hjælpe med at gennemgå alle relevante dokumenter og give råd og vejledning om dine muligheder, for eksempel for revalidering eller fleksjob.

Fra skade til fleksjobordning

27. juni 2006

Rikke har et uheld på arbejde

Februar 2007

Bliver opereret i ryggen

Oktober 2007

Fyret fra job på botilbud

Marts 2008

Får anerkendt arbejdsskaden

April 2008- december 2009

Prøver uddannelse og virksomhedspraktik

December 2009

Får afslag på fleksjob

2010

Gennemfører vægttab

September 2010

Starter ny virksomhedspraktik

15. december 2010

Kommunen erklærer Rikke berettiget til fleksjob

spørg løs

Send et spørgsmål til os - og vi skaffer et svar fra en ekspert. Skriv til:

Fagbladet FOA
Stauings Plads 1-3,
1790 København V.
Mrk.: **spørg løs**

Du kan også maile til **brevkasse@foa.dk** eller gå på FOAs hjemmeside - **www.foa.dk/brevkasse**

Ønsker du at være anonym, så gør opmærksom på det. Brevkassereditøren skal dog vide, hvem du er.

Du kan bl.a. spørge om:

- arbejdsskader
- ansættelse
- barsel
- psykisk arbejdsmiljø
- mad/sundhed
- løn
- fleksjob
- kontanthjælp
- revalidering
- førtidspension
- seniorordninger
- a-kasse
- dagpenge
- efterløn
- arbejdsmarkedspensioner
- forsikringer
- overenskomster
- uddannelse
- trivsel
- ligebehandling
- ligeløn
- dataloggivning

Føler mig hængt ud efter sygeperiode

Jeg arbejder som pædagogmedhjælper i en børnehave. Jeg synes selv, jeg er en rimelig stabil medarbejder. Det, der generer mig, er, at **sygefraværet fremlægges med tal på personalemøde med navns nævnelse**. Jeg føler mig faktisk lidt hængt ud efter en sygeperiode. Pædagogerne har åbenbart ikke problemer med proceduren. Eller måske tør de ikke sige noget.

[Den nærtagende]

Svar

Jeg synes ikke, du er specielt nærtagende - og dog. Det, din leder gør, er at prøve at skabe åbenhed omkring fraværet, så alle ser, hvem der har fravær. Nok med den tanke at på den måde undgås mytedannelse om hinandens fravær. Fordelen ved det er, at **der kan skabes et åbent forum også for diskussion af sygefravær** - og om sygefravæ-

ret har noget med arbejdsmiljøet at gøre. Du kan, hvis du vil bidrage til åbenheden, fortælle, hvordan du har det med det - og spørge din leder på mødet om, hvad formålet med at arbejde med sygefravær på denne måde er. En af de ting, der åbenlyst er gået galt, er, at du - og måske også andre - ikke helt har forstået, hvad formålet med sygefraværsmøderne er. Dermed bliver det jo et usikkert forum at sidde i. Det er ud fra det, du har skrevet, heller ikke helt klart for mig, hvad formålet er.

Du må også se på dig selv. Er det dig, der har den holdning, at det er forkert at have sygefravær? Hvordan kan det være, du føler dig hængt ud? Er det flovt at have sygefravær? Er det et svaghedstegn? Det er et godt tegn, at du skriver til os, men det vigtigste er, at du får det afklaret med din leder - og helst på mødet, så alle hører det.

[Pia Ryom]

Hvorfor mister vi aftentillægget på FO-dage?

Vi er nogen aftenvagter, der gerne vil vide, hvorfor vi ikke får aftentillægget, når vi afholder FO-dage? De, der arbejder om dagen, mister jo ikke noget.

[Jytte Nielsen]

Svar

Jeg kan godt forstå, I undrer jer, men svaret finder I i arbejdstidsaftalens paragraffer, der vedrører honorering for arbejde på særlige tidspunkter. Der står, at man kun får tillægget for effektiv tjeneste, hvilket betyder, at man ikke får tillægget, når man ikke er på arbejde.

Vi er meget opmærksomme på, at ansatte i aften- og nattevagter mister deres aften- og nattillæg, når der sker nedskrivning i forbindelse med søgnehelligdage (FO-dage). Derfor har vi her ved overenskomstforhandlingerne rejst krav om, at aften- og nattevagter ikke skal miste deres tillæg i forbindelse med FO-dage.

Du kan i øvrigt følge overenskomstforhandlingerne på foa.dk.

Jeg håber med denne besvarelse at have afklaret dit spørgsmål, ellers må jeg henvise dig til din lokale afdeling, som vil hjælpe dig.

[Eike Huish]

Psykisk arbejdsmiljø
Pia Kähler Ryom,
arbejdspsykolog, Arbejdsmedi-
cinsk Klinik i Aalborg

Overenskomst
Eike Huish,
konsulent i FOA

A-kasse
Elisabeth Bruun Olesen,
sekretariatschef
i FOAs A-kasse

Arbejdsskader
Helle Thunø,
konsulent i FOA

Kan jeg arbejde og få efterløn?

Jeg overvejer stærkt at gå på efterløn om cirka seks måneder. Jeg er da 60½ år. Min arbejdsplads skærer ned med 50 procent, og jeg er en af dem, der blev fyret, så derfor.

Kan jeg **samtidig med efterløn og pension fra PenSam have lidt timelønnet arbejde?**

Jeg har hørt, at de første cirka 30.000 kr., man tjener, bliver modregnet lempeligt, og hvad er så det? Hvor meget bliver herefter modregnet?

[Else Olsen]

Svar

Efterlønnen er fleksibel. Det betyder, at man gerne må arbejde alt det, man

vil, mens man er på efterløn. Men **arbejdstimerne fradrages principielt i efterlønnen** på samme måde som arbejdstimer fradrages i dagpengene, nemlig time for time.

Der findes dog nogle regler om lempeligere fradrag, som du er inde på. Reglerne gælder for det, man kalder kontrollabelt arbejde. Det er f.eks. arbejde, hvor man får fast løn, og arbejdstiden er fastsat i en kollektiv overenskomst eller kontrakt.

Et medlem, der får en timeløn inkl. alle tillæg, der ligger under omregnings-satsen, som er 205,52 i 2011, kan få et lempeligere fradrag for de første 33.632 kr., medlemmet tjener. Indtægtsgrænsen er pr. år, og beløbet

nedsættes med 1/4 for hvert hele kvartal, man ikke er på efterløn. I beløbet på 33.632 indgår alle lønindtægter, også løn fra uger, hvor man slet ikke får udbetalt efterløn på grund af f.eks. mindeudbetalingsreglen – det vil sige uger, hvor man har arbejdet mere end 29,6 time.

Hvis din timeløn er mindre end 205,52, men højere end højeste dagpengesats, sker fradraget ved at omregne indtægten til timer ved brug af omregnings-satsen. Den højeste dagpengesats er 103,51 pr. time i 2011. Hvis din timeløn er mindre end den højeste dagpengesats pr. time, sættes timelønnen til dette beløb.

[Elisabeth Bruun Olesen]

Efterlønnen er fleksibel. Det betyder, at man gerne må arbejde alt det, man vil, mens man er på efterløn.

.....
ELISABETH BRUUN OLESEN

Kan jeg få erstatning for tabt arbejdsfortjeneste?

Jeg fik en rygskaide i 2008, da min kollega og jeg skulle hjælpe en akut dårlig beboer i seng fra toilet. Det er jeg meget frustreret over, da jeg mener, at ulykken kunne have været undgået.

Der var mange møbler og for lidt plads i hjemmet, og sengen kunne ikke hæves og sænkes. Jeg havde talt med min leder om, at vi burde have en loftslift, men det var ikke muligt på grund af møblernes placering. I stedet benyttede vi en mobil lift, hvilket blot gav nogle andre problemer i forhold til forflytningen. Jeg måtte arbejde i meget akavede stillinger, hvilket min ryg til sidst ikke kunne klare.

Jeg har fået erstatning for mén og erhvervsevnetab fra Arbejdsskadestyrelsen, men har også haft et stort indtægtstab, da jeg har måttet

overgå til sygedagpenge og til sidst førtidspension. Derfor synes jeg, min arbejdsgiver har et ansvar for min situation i dag. **Er der ikke noget om, at man kan få for tabt arbejdsfortjeneste?**

[B. Hansen]

Svar

Du rejser et spørgsmål, som alt for mange glemmer at tænke ind, når de kommer til skade på arbejdet. Nemlig, kunne ulykken være undgået og hvordan? Langt de fleste ulykker kan faktisk forebygges, når man først gennemtænker hændelsesforløbet trin for trin. Og det er arbejdsgiver, der har ansvaret for, at arbejdet kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarligt. Det kræver selvfølgelig også,

at arbejdsgiver har mulighed for at vide, at skaden kunne opstå eller burde have indset, at du og dine kollegaer kunne komme til skade, hvis ikke der blev rettet op på forholdene. I dit tilfælde har du forsøgt at rejse problemet over for din leder, men det førte desværre ikke til ændringer i arbejdsprocessen. Forhåbentlig har din skade medført, at der fremover vil blive foretaget justeringer i det pågældende hjem, så lignende skader kan undgås. Der er derfor al mulig grund til, at du kontakter din lokale afdeling, så I sammen kan få kortlagt, om det er muligt at drage din arbejdsgiver til ansvar efter Erstatningsansvarsloven. **Efter denne lov vil du bl.a. kunne få erstatning for svie- og smerte og tabt arbejdsfortjeneste m.m.** Sagerne bliver nemlig vurderet efter for-

skellige kriterier. Det er faktisk også muligt at rejse en sag efter denne lov, selvom man har fået sin sag afvist i Arbejdsskadestyrelsen.

Håber, at din sag vil få en positiv udgang, og at et eventuelt erstatningskrav vil få arbejdspladsen til at foretage en bedre arbejdspladsvurdering næste gang.

[Helle Thunø]

Hver tredje går på efterløn på grund af helbredet

FOA har startet en kampagne for at **bevare efterlønnen** i samarbejde med 3F og NNF.

Af Finn Danielsen

En ny undersøgelse blandt FOAs efterlønnere viser, at den afskaffelse af efterløns-ordningen, som regeringen ønsker, vil trække en kølvandsstribe af problemer og usikkerhed for mange FOA-medlemmer efter sig.

Omkring en tredjedel af FOA-efterlønnerne stopper med at arbejde, fordi deres helbred er dårligt. Og dobbelt så mange føler sig trætte og slidte i deres sidste år på arbejdspladsen. At de ofte ser efterlønnen som en redningskrans fremgår klart af, at det store flertal går på efterløn som 60-årige. Det vil sige på det tidspunkt, hvor ordningen set med penge-briller er mindst fordelagtig.

Forskruet debat

“Tallene viser, hvor forskruet debatten om efterlønnen er,” siger FOAs formand **Dennis Kristensen**. “Den danske elite, der vil afskaffe efterlønnen, har ikke fantasi til at forestille sig, hvordan man efter 40 år på arbejdsmarkedet kan føle sig slidt uden af den grund at være førtidspensionist.”

Dennis Kristensen er grundigt træt af at høre bankøkonomer og professorer udtale sig om mennesker, der har haft fysisk og psykisk hårdt arbejde en menneskealder.

“Vi er nødt til at give dem modspil, vi skal have hverdagslivet ind i debatten.”

Derfor har FOA sammen med fagforbundene 3F og NNF indledt en kampagne for at bevare efterlønnen. ★

Det viser FOAs undersøgelse

Næsten 6 ud af 10 af FOA efterlønnere er gået på efterløn, fordi de følte sig nedslidte og fandt arbejdet for anstrengende.

Kilde: Rundspørge blandt efterlønnere fra FOAs A-kasse

fida@foa.dk

Skal man slides helt ned?

Uden efterløn står den på arbejde helt frem til pensionsalderen. Det kan blive et kæmpeproblem for mange FOA-medlemmer, der har regnet med efterlønnen som en **værdig afsked** med mange års hårdt arbejde.

.....
Af Finn Danielsen * foto Niels Åge Skovbo

 *Mod seniorerne
på de næste sider*

tema Efterløn

Det viser FOAs undersøgelse

To ud af tre

FOA-efterlønerne er gået fra som 60-årige

En ud af fem

har haft langtidssygdom (over 8 uger) de sidste 2-3 år før efterløn

To ud af tre

følte sig ofte trætte og nedslidte de sidste par år på arbejdspladsen

Tre ud af fire

oplevede ofte arbejdspresset som meget stort

Kilde: Rundspørge blandt efterlønnere fra FOAs A-kasse

Ønsker du at bevare efterlønnen?

Gå til temaet om efterlønnen på foa.dk og giv din stemme. foa.dk/efterloen

Efter 31 år som dagplejer var jeg slidt, men ikke syg. Derfor valgte jeg at stoppe, før jeg blev syg.

FOA-EFTERLØNNER

Alle citaterne stammer fra FOAs rundspørge til efterlønerne

“Almindeligt” slidt

Hanne Bech, 62 år, sosu-assistent, på efterløn som 60-årig.

Af Finn Danielsen ★ foto: Niels Åge Skovbo

Hanne Bech gik på efterløn, fordi et slidt knæ gjorde arbejdsdagen svær for hende.

Knæet strejkede kort før hun blev 60 år, og hun måtte derfor sygemelde sig. Efter et par operationer, som ikke fik hendes godt brugte knæ i topform, valgte hun efterlønnen. Alternativet havde været flere sygemeldinger, mener hun.

“Det havde oven i købet været bedre for mig økonomisk at være sygemeldt, men det sagde

min samvittighed nej til.”

Hanne var ærgerlig over at forlade et job, som hun holdt meget af, og hun ved ikke, hvad hun skulle have gjort uden efterlønnen. Førtidspension så hun ikke som en reel mulighed.

“Jeg kender flere, der er kørt psykisk ned på sådan en sag. Den kan tage op til syv år, og hvad skal man så leve af i den tid?”

Efterlønnen gav hende ro, og hun slap af med sin evigt dårlige samvittighed, når arbejdspladsen ringede og spurgte, hvornår hun var klar.

“Jeg blev fri for stress over at skulle blive rask i en fart. Efterlønnen gav mig ro til at blive det,” siger Hanne Bech

Hun ved ikke, om problemerne med knæet skyldes hendes arbejde. Lægerne kalder det ‘almindeligt’ slid.

“Men jeg synes godt, at jeg kan være bekendt at sige, at jeg er slidt efter 37 år på området. Jeg synes ikke, at de milliarder af skridt, jeg har taget, og de utallige løft, vend og vrid bare kan bortforklares.” ★

fida@foa.dk

Tid og kræfter til haven

Jytte Baagø, 62 år, sosuhjælper, gik på efterløn som 60-årig.

Af Finn Danielsen ★ foto: Lene Esthava

Jytte Baagø kommer en del mere i sin have, efter at hun er gået på efterløn. Fordi hun har tiden til det, men især fordi hun nu kan lave noget her. Og det nyder hun.

“Før skulle jeg jo bruge hænderne på mit arbejde, og så nyttede det ikke, at de også blev slidt herhjemme,” fortæller hun.

Det kan nemlig godt tage et par dage, inden Jyttes hænder fungerer igen, når de har været godt brugt. Hun har slidt i dem begge, mest i tommelfingrene, og hun mener, at det blandt andet har noget at gøre med de hjælpemidler, hun har anvendt i sit arbejde på et plejecenter. De skal hele tiden aktiveres med tryk på diverse knapper.

Slidgigten påvirker også arbejdsfordelingen i familien Baagø, hvor det er blevet mandens job at skrælle kartofler. Det var nu ikke det,

der gjorde ham skeptisk, da Jytte ville på efterløn, men han mente ikke, at hun kunne undvære sit arbejde.

“Jeg var frygtelig glad for mit arbejde, og prøvede sammen med min leder at finde andre opgaver. Men når man ikke kan bruge sine hænder, bliver det lidt svært.”

Alternativerne til efterløn var derfor sygedagpenge eller førtidspension.

“For selv om jeg nok havde knoklet videre, så var det ikke gået ret længe. Jeg spiste mange smertestillende piller hver dag for at gå på arbejde.” ★

fida@foa.dk

Arbejdsmiljøet spiller en stor rolle

Arbejdsmiljøet betyder meget for, hvornår FOAs medlemmer går på efterløn. En ny undersøgelse blandt FOAs efterlønnere viser, at efterlønnere, som først går på efterløn, når de er fyldt 61 år, har haft bedre arbejdsmiljø end dem, der trækker sig som 60-årige. Oplysningerne kommer ikke bag på forbundssekretær **Inger Bolwinkel**.

“Trivsel er helt afgørende, når medlemmerne skal vurdere, om de gerne vil blive på deres arbejdsplads, Og her fylder indflydelse på eget arbejde, en god leder og gode kolleger ret meget.”

De efterlønnere, der stopper senere med deres arbejde

- har haft bedre udviklingsmuligheder på arbejdet
- har følt sig mindre nedslidte
- har oplevet mindre arbejdspress
- har haft mindre fysisk hårdt arbejde
- har været mere tilfredse med deres arbejde.

Kilde: Rundspørge blandt efterlønnere fra FOAs A-kasse

Hvad geografien fortæller

Der er færrest efterlønnere i de rige nordsjællandske kommuner og flest i de fattige udkantskommuner.

Kilde: AE-rådet

Jeg har set for mange i mit job arbejde for længe og så blive syge eller dø ret hurtigt efter, at de er holdt op med at arbejde.

FOA-EFTERLØNNER

Færre på efterløn

I tredje kvartal 2010 var **121.700** danskere på efterløn. I 2004 var antallet af efterlønnere tæt på **180.000**.

Kilde: Danmarks Statistik

6

ud af ti vælger efterløn

Omkring 15.000 medlemmer af FOAs A-kasse er på efterløn. Det er næsten 60 procent af dem, der er berettiget til det.

Kilde: Rundspørge blandt efterlønnere fra FOAs A-kasse

tema

Efterløn

Over-Danmark vil af med efterlønnen

25 procent af alle danskere mener, at efterlønnen helt skal afskaffes.

50 procent af danskere med indkomster over 500.000 kroner vil af med efterlønnen.

56 procent af danskerne mener, at efterlønnen kun skal være for nedslidte.

Kilde: Gallup-undersøgelse for FOA, oktober 2010

Var jeg rask, havde jeg stadig mit arbejde og ikke valgt at gå på efterløn.

FOA-EFTERLØNNER

Hvem bruger efterlønnen?

80 procent af efterlønnere er faglærte og ufaglærte
2 procent er akademikere.

Kilde: AE-rådet

Seniorer vil gerne arbejde

Ville du blive i læn- gere tid på arbejds- markedet, hvis du som senior kunne gå ned i tid og samtidig beholde den samme indtægt?

Ja: 76 %
Nej: 12 %
Ved ikke: 12 %

Kilde: FOA-medlemspuls august 2008

I farezonen

Carsten Madsen, parkeringsvagt, 57 år, vil gerne på efterløn som 60-årig.

Af Finn Danielsen ★ foto: Jørgen True

Carsten Madsen havde regnet med at være på efterløn om tre år. Men hvad nu? Regeringen vil af med efterlønnen, debatten kører på højtryk, og Carsten følger den med stor opmærksomhed.

“Jeg ved snart ikke, hvad jeg skal tro. Der kommer jo hele tiden nye meldinger.”

Carsten Madsen er ved at komme sig ovenpå en kræftsygdom, og et langt arbejdsliv har sat sine spor. Han har sejlet, fungeret som vicevært, været ansat på Carlsberg, og så har han arbejdet hele 27 år på Den Kongelige Porcelænsfabrik. De sidste fem år har han kigget efter parkeringssyndere.

Han ser efterlønnen som en mulighed for at trappe stille og roligt ned.

“Jeg har arbejdet, fra jeg var 16 år, så jeg tror ikke, at det er så godt at gå fra 100 procent arbejde til nul. Man skal jo have noget at sætte i stedet for.”

Carsten har snakket med sin chef om at arbejde ved siden af efterlønnen, og arbejdspladsen er positivt stemt over for den idé. Han ved også godt, hvad han vil bruge mere fritid til, for han er meget interesseret i loppemarkeder. Han er fascineret af at kunne sælge ting, som andre vil smide ud, til ofte pæne priser. Og så får han en god snak med folk.

Men lige nu ved Carsten ikke, hvornår han bliver efterlønner.

“Selv om jeg et tæt på efterlønsalderen, er jeg jo også i farezonen, hvis de laver om på ordningen.” ★

fida@foa.dk

FOAs faggrupper er udsatte

FOAs medlemmer har Danmarksrekord i sygefravær, mange får arbejds-skader og mange går på førtidspension. FOA-medlemmerne er også storforbrugere af efterløn. Det er klare tegn på et problematisk arbejdsmiljø, og det har regeringen anerkendt i forbindelse med Velfærdsaftalen i 2006, da fremtidens efterløns- og pensionsalder blev hævet.

De truede

Regeringen har udpeget en række nedslidningstruende fag, og her findes mange FOA-medlemmer:

- Kortuddannede
- Rengøring, vaskeri og renserier
- Hjemmepleje og døgninstitutioner
- Transport af passagerer
- Pædagogmedhjælpere
- Sosu-hjælpere og sosu-assistentter

Langt farvel

Grethe Lis Sørensen, dagplejer, 62 år, gik på efterløn som 60-årig.

Af Finn Danielsen ★ Foto: Heidi Lundsgaard

For **Grethe Lis Sørensen** var det ikke nogen let beslutning at tage afsked med arbejdet som dagplejer. Derfor er hendes hjem også i dag indrettet med legetøj og det hele, som om hun stadig var i arbejde, fortæller hun.

“Som 58-årig var jeg helt sikker på, at jeg ville på efterløn, når jeg blev 60. Men som dagen nærmede sig, blev det en mere og mere væmmelig tanke, at jeg skulle sige farvel til kolleger og børn.”

Derfor snupede Grethe et halvt år ekstra, inden hun blev efterløner. Og senere sagde

hun ja tak til et vikariat på ti uger i sin gamle dagplejegruppe. Men nu er det slut, mener Grethe, for gigten gnaver rundt omkring i kroppen. Og så alligevel:

“Bliver jeg spurgt igen, vil jeg nok have svært ved at sige nej. For jeg har ikke rigtigt lagt det med børnene fra mig.”

Grethe Lis Sørensen har båret rundt på børn i 35 år. Inden da arbejdede hun 10 år i butik, hvor hun ofte slæbte varer fra en lastvogn til butikken. Og hendes krop er mærket af de mange løft. Hun har slidgigt i begge skuldre, i den ene albue og i fingrene. For tre år siden fik hun en arbejds-

skade, da hun gled i et stykke legetøj og ødelagde sit knæ.

“Jeg gik på efterløn for at skåne min krop og have det rimeligt fremover. Det er jo først, når skavankerne melder sig, at man tænker over de belastninger, der er i jobbet.”

Efterlønnen har da også betydet, at Grethe har det bedre i arme og skuldre. Men det gør ondt at opleve de angreb, der lige nu rettes mod efterlønnen.

“Man føler sig lidt skyldig i problemerne, det er lidt hårdt at høre på. Men vi har jo betalt ind til ordningen i mange år.” ★

fida@foa.dk

I disse tider råber man ikke ud over byens tage, at man er efterløner, samfundets fjende nummer ét, skyld i landets nuværende og kommende dårlige økonomi.

FOA-EFTERLØNNER

Skattelettelser og efterløn

Skattestoppet koster i 2011 18,5 milliarder. En afskaffelse af efterlønnen vil ifølge Finansministeriet forbedre de offentlige finanser med 10-15 milliarder kroner.

De skattelettelser, som VK-regeringen har gennemført fra 2001 til 2010 har mindsket statens indtægter med omkring 50 milliarder kroner om året.

Kilde: AE-rådet.

Efterløn og arbejde

11 procent af FOAs efterlønnere arbejder ved siden af efterlønnen – i snit 11 timer om ugen.

16 procent har frivilligt arbejde – i snit 8 timer om ugen.

Kilde: Rundspørge blandt FOA-efterlønnere

Kontanthjælp - en økonomisk spændetroje

Svært at bede om hjælp

Helle Isager har i mange år arbejdet i hjemmeplejen og som pædagogmedhjælper, men kroniske smerter i knæene har sendt hende ud af arbejdsmarkedet. Efter et år stoppede sygedagpengene, hun fik afslag på førtidspension, og så var der kontanthjælp tilbage. En ordning, som har sat sine spor i 45-årige Helle Isagers økonomi.

“Jeg har måttet droppe min indboforsikring, og i december fik jeg julehjælp. Det er meget ydmygende, når man altid har været vant til at klare sig selv.”

For Helle er det værste dog, at kommunen har bedt hende om at finde en anden bolig. Hendes datter er lige fyldt 18 år, og selv om hun stadig bor hjemme, har Helle ikke længere krav på en treværelses lejlighed. Hun betaler 4.700 kroner inklusiv el og varme.

“Det er svært at skulle sige farvel til den lejlighed, hvor mine børn er vokset op, og når jeg kigger i ugeavisen, så ligger mindre lejligheder i samme prisleje. Men jeg må bare tage en dag ad gangen.”

Sælg din bil, tag lån i huset og spis af din pension. Det kan være følgerne, hvis langvarig sygdom presser dig over på kontanthjælp.

FOA-medlemmer oplever at skulle leve af kontanthjælp, når de har været på sygedagpenge i mere end 52 uger. Og for mange kommer det som et chok, hvad det indebærer at være på kontanthjælp.

“Mange bliver overraskede over, at deres formue højst må være 10.000 kroner, og at de skal sælge bilen og tage lån i huset,” siger socialrådgiver i FOA **Anne Dahl Pedersen**.

Efter seks måneder på kontanthjælp kan kommunen også forlange, at man hæver sin pensionsopsparing, hvis den overstiger 50.000 kroner.

Hos PenSam har man ikke tidligere set, at kommunerne har gjort alvor af kravet, men måske er nye tider på vej.

“Inden for det seneste halve år har vi set flere tilfælde, hvor medlemmer er blevet bedt om at hæve deres pensionsordning og leve af den, inden de igen kan få kontanthjælp,” siger **Mette Koustrup**, socialfaglig seniorkonsulent i PenSam.

Socialrådgiver Anne Dahl Pedersen opfordrer sygemeldte til, at de stiller krav til kommunen om at få en grundig udredning, inden de nærmer sig 52-ugers grænsen.

“Vi ser desværre, at alt for mange først henvender sig til FOA for at få hjælp, når de har fået et brev om, at deres sygedagpenge stopper. Det er vigtigt at holde fast i, at kommunen skal lave en kvalificeret handlingsplan, som viser en vej tilbage til arbejdsmarkedet.” ★

men@foa.dk

Fra sygedagpenge til kontanthjælp

Sygedagpenge er en fast ydelse, som er uafhængig af antallet af hjemmeboende børn, om du har en formue, og om du er gift eller bor alene. Vinder du i Lotto, har det ikke betydning for dine sygedagpenge. I 2011 er satsen 16.597 kroner om måneden før skat.

Kontanthjælp afhænger af, om du har hjemmeboende børn og af husstandens samlede indtægt. Er du enlig og har hjemmeboende børn under 18 år, får du 80 procent af sygedagpengesatsen. Er dine børn fyldt 18 år, er satsen 60 procent. Din samlede formue må desuden højst være 10.000 kroner (20.000 for husstanden, hvis du er gift).

Penge i banken, værdipapirer som aktier og obligationer.

Pension: Efter seks måneder på kontanthjælp kan kommunen forlange, at du tilbagekøber din pensionsopsparing, hvis den overstiger 50.000 kroner. Ved tilbagekøb betaler du 60 procent i skat. Ud over at have mindre at leve af som alderspensionist mister du muligheden for at få PenSam førtidspension, hvis du på et senere tidspunkt får tilkendt førtidspension fra det offentlige.

Friværdi i bolig: Hvis du har en andelsbolig, ejerbolig og/eller sommerhus, skal du realisere friværdien.

Bil, campingvogn: Hvis bilen bliver anset som nødvendig for, at din ægtefælle kan beholde sit arbejde, kan I slippe for at skulle sælge den.

Gevinster eller arv: Får du pludselig penge i hånden skal du leve af dem, før du igen kan få kontanthjælp.

Få hjælp af din fagforening

FOA har 11 serviceløfter til medlemmerne. Et af dem handler om rådgivning i forbindelse med sygefravær.

Du kan kontakte din FOA-afdeling og få overordnede råd og vejledning om, hvad du kan gøre, hvis du bliver syg. Hvis det er nødvendigt, kan du aftale et personligt møde.

Du skal huske at aftale tid mindst fem arbejdsdage i forvejen, hvis vi skal bistå dig før møder med andre instanser – eksempelvis når du skal til samtale på kommunens sygedagpengekantor.

Se FOAs serviceløfter på www.foa.dk - skriv **Serviceløfter** i søgefeltet.

Pjecen **Hold fast jobbet** kan downloades på www.foa.dk/publikationer. Skriv titlen på pjecen i søgefeltet.

Sygedagpenge kan forlænges

Som udgangspunkt kan man få sygedagpenge i 52 uger. Løn under sygdom tæller med i de 52 uger. Kommunen kan vælge at forlænge sygedagpengene, hvis der for eksempel er brug for arbejdsprøvning.

Se de syv forlængelsesmuligheder på Arbejdsmarkedsstyrelsens hjemmeside - www.ams.dk - klik på Vejviser for borgere - klik på Sygefravær - klik på Opfølgning i sygedagpengesager.

Det skal du være opmærksom på

- **Hvis du er gift,** skal din ægtefælle forsørge dig, hvis han/hun tjener mere end 20.088 kroner om måneden før skat.
- **Hvis I har et eller flere hjemmeboende børn,** skal din ægtefælle forsørge dig, hvis han/hun tjener mere end 26.690 kroner om måneden før skat.
- **Tjener din ægtefælle mere** end de nævnte beløb, kan du ikke få kontanthjælp.

Kontanthjælp er ikke endestationen

Det er en god ide at tænke over, hvad du kan bruge tiden på kontanthjælp til, så din sag ikke går i stå. Du skal holde fast i, at kommunen skal lave en handlingsplan, der fører tilbage til arbejdsmarkedet. Og hvis det ikke kan være ordinær beskæftigelse, skal det afklares, om det kan være revalidering, fleksjob eller førtidspension.

Flere penge til dig

Hver måned sætter vi et hjørne af din privatøkonomi under lup og giver gode råd om, hvordan du får mest muligt ud af dine penge. Er der noget omkring skat, løn, pension eller andet i din økonomi, du gerne vil have bedre styr på? Så skriv til redaktionen@foa.dk med dit forslag til, hvad vi skal sætte fokus på i Dine Penge.

LO Plus: Medlemskortet med masser af gode tilbud, rabatter og fordele

Tjek og spar på www.loplus.dk

Spar 5 %

AUTOMESTER: FÅ 5 % RABAT PÅ SERVICEEFTERSYN AF BILEN

Der er kort vej til at få rabat på et AutoMester værksted med mere end 400 værksteder fordelt over hele landet. AutoMester servicerer alle biler uanset årgang – og du bevarer bilens fabriksgaranti. Du får 5 % LO Plus rabat på al service inkl. arbejds løn ved kontant køb. Se hvor der ligger et værksted i nærheden af dig på www.loplus.dk/automester.

INSPIRATION: FÅ 6 % RABAT I INSPIRATION

Som LO Plus-medlem får du 6 % rabat, hver gang du handler i Inspiration – Danmarks gavebutik. Vis blot dit LO Plus kort eller få rabatten automatisk, når du betaler med dit LO Plus Guld kort. Der er enkelte Inspirationsbutikker, der ikke giver LO Plus-rabat. Se hvor du får rabat på www.loplus.dk/inspiration.

Spar 6 %

Piet Hein

Spar 400 kr. +6 %

Venus stagesæt, H21 cm.
Før sæt 799,95 kr.
Nu 399,95 kr.

Spar 250 kr. +6 %

OBH Blender 6654, sort, 1,5 liter kande, 2 hastigheder og moment.
Før 649,95 kr.
Nu 399,95 kr.
Tilbuddene gælder til d. 12/2 2011.

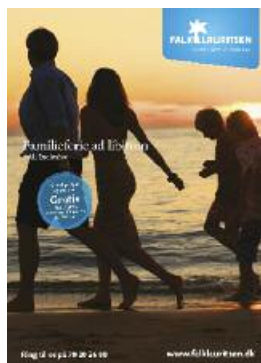

Spar 5 %

DSB REJSEBUREAU: 3 NÆTTERS SOMMERKRYDSTOGT MED HJÆLPEN OG DANSK REJSELEDER FRA 2.295 KR.

Krydstogtet starter i København d. 3. juni og slutter i Oslo d. 6. juni. Royal Caribbeans flotte skib vil undervejs stoppe i Warnemünde. Herfra er der gode muligheder for storbyoplevelser i Berlin. Prisen er inkl. kahyt, hjælpension, cocktailparty, aktiviteter og meget mere. Husk du får 5 % rabat med LO Plus. Oplys dit LO Plus kortnummer ved bestillingen.

Læs mere på www.dsbrejsebureau.dk/rccl

Spar 4 %

FALK LAURITSEN: SOMMERFERIE AD LIBITUM

Hurghada fra 4.498 kr. Hotel Three Corners Sunny Beach, kategori 3+ med All Inclusive. F.eks. 1 uge i dobbeltværelse med afrejse fra Billund og København den 13. juni
Fra 4.498 kr.
Børn 1.998 kr.

På falklauritsen.dk finder du sommerens største udvalg af All Inclusive-rejser. Bestil nu, så får du den bedste plads i solen. Bestil din rejse på tlf. 70 10 26 88 eller på www.falklauritsen.dk og skriv LOP i kampagnekodefeltet i bestillingsforløbet, så får du automatisk 4 % rabat.

Praktiske oplysninger

- 1) Har du mistet dit medlemskort til FOA – og dermed også dit LO Plus rabatkort – kan du genbestille et kort på tlf. 70 10 20 60 eller på www.loplus.dk/genbestilkort.
- 2) Tilmeld dig nyhedsbrevet fra LO Plus på www.loplus.dk og vind 1.000 kr. Tilmeld dig på www.loplus.dk/tilmelding.

PenSam indkalder til årsmøder og generalforsamlinger 2011

Du kan finde dagsorden og tidspunkt for møderne på www.pensam.dk senest 10 dage før mødet.

Pension 90

Pension 90 holder årsmøde
tirsdag den 22. marts 2011 i Nyborg.

Social- og sundhedsgrupper

Pensionsordningen for social- og sundhedsgrupper og pensionskassen for sygehjælpere, beskæftigelsesvejledere, plejere og plejehjemsassistenter holder årsmøde og generalforsamling
tirsdag den 29. marts 2011 i Nyborg.
De to møder holdes fælles.

Trafikfunktionærer

Trafikfunktionærernes Pensionsordning holder årsmøde
torsdag den 31. marts 2011 i Middelfart.

Amtsvejmænd

Pensionsordningen for amtsvejmænd m.fl. holder årsmøde
torsdag den 31. marts 2011 i Middelfart.

Trafikfunktionærer og amtsvejmænd

pensionskassen for trafikfunktionærer og amtsvejmænd m.fl. holder generalforsamling
torsdag den 31. marts 2011 i Middelfart.

Pædagogisk sektor

Pensionsordningen for den pædagogiske sektor holder årsmøde
torsdag den 31. marts 2011 i Middelfart.

Ledere

Pensionsordningen for ledere holder årsmøde
torsdag den 31. marts 2011 i Middelfart.

Portører

Pensionsordningen for portører og pensionskassen for portører afholder årsmøde og generalforsamling
onsdag den 6. april 2011 i Middelfart.
De to møder holdes fælles.

PMF Pension

PMF Pension forsikringsaktieselskab holder årsmøde
fredag den 8. april 2011 i Kerteminde.

Har du forslag til dagsorden, skal du sende dem til PenSam, Sekretariatet, Jørgen Knudsens Vej 2, 3520 Farum.

Hvis du vil deltage i årsmøde eller generalforsamling i din pensionsordning eller pensionskasse, skal du melde dig senest fem dage før mødet. Det gør du ved at ringe på telefon 44 39 31 72 eller sende en mail til mam@pensam.dk. Alle deltagere får materiale med posten før mødet.

PenSam

Med dette festlige billede slutter vores konkurrence **Sådan, kollega!** Redaktionen siger tak til alle dem, der har deltaget.

konkurrence
Sådan, kollega!

Til månen og tilbage igen

Min kollega **Theresa Uttrup** fortjener ros helt op til månen og tilbage igen.

Hun elsker sit job som handicappedsager i Aalborg Kommune og har sit hjerte og sjæl med sig, hvor hun kommer. Hun er varm og dejlig, og man kan ringe til hende døgnet rundt. Hun er guld værd for os kolleger.

Billedet er fra vores julefrokost på jobbet – jo, hun har også humor :) man kan ikke andet end at elske den dame.

Indsendt af Trine Wittendorff, Aalborg

Det kan du finde på foa.dk

Få det læst højt

Du kan få indholdet på FOAs hjemmeside læst højt. Markér den tekst, du vil have læst op, og klik så på det lille højttaler-ikon øverst til højre. Husk at skrue op for computerens højttaler

Vi mødes i FOA

Du kan finde oplysninger om alle større arrangementer, f.eks. landsdækkende konferencer på foa.dk. Gå til foa.dk, klik på den sektor, du er medlem af, og vælg arrangementer i nederste venstre hjørne. Hvis du vil vide noget om lokale arrangementer, skal du vælge fanbladet Afdelinger.

Sundhed for alle

Uligheden i det danske sundhedsvæsen øges år for år, og det går i høj grad ud over FOAs medlemmer. Find FOAs sundhedspolitiske udspil på

foa.dk/sundhedforalle

Gratis pjecer

FOA udgiver pjecer om mange forskellige emner. Find oversigten på

foa.dk/publikationer.

En stor del af pjecerne er gratis, også i forsendelse. Ellers fremgår prisen. Hvis du foretrækker det, kan du downloade dem i stedet.

colombbox

Her er mændene

Af FOAs fire sektorer er Teknik- og Servicesektoren den eneste, hvor mændene er i flertal.

88,6 procent af sektorens medlemmer står op og tisser.

nyheder fra foa.dk

13.01

Prisen på pasning falder

Forældrebetalingen i daginstitutionerne har bevæget sig et lille nøk nedad siden sidste år. Det fremgår af af rapporten **Prisen på pasning**, som Bureau 2000 har udarbejdet for FOA. Men forklaringen er knapt så munter: Forældrenes andel af udgiften til pasning er ved lov sat til 25 procent. Så hver gang kommunerne sparer 100 kroner på daginstitutionerne, skal forældrene betale 25 kroner mindre.

24.01

FOA med i ældrekommission

Spise mad man kan lide, føle sig velklædt og soigneret og komme ud og få frisk luft. Det er noget af det, FOA vil arbejde for i **Ældrekommissionen**, som var en del af finanslovsforliget, og som FOA er kommet med i. "Der er ingen tvivl om, at vi trænger til at kigge på de rigide rammer, som man i dag byder de ældre og de ansatte," siger **Karen Stæhr**, formand for Social- og Sundhedssektoren.

11.01

Renere hospitaler i hovedstaden

Indsatsen for renere hospitaler virker. Det viser en ny rapport fra Region Hovedstaden, som har haft et eksternt kontrolbureau til at undersøge rengøringsstandarderne på hovedstadens hospitaler og i psykiatrien. I forhold til sidste år er det nu tre ud af fire rum, der lever op til de nordiske standarder, mens det sidste år kun var hvert fjerde af de undersøgte rum.

05.01

På jagt efter arbejdspladser

Arbejdspladser i 15 kommuner skal finde frem til, hvad der giver arbejdsglæde og give erfaringerne videre. Det sker gennem **Projekt arbejdsglæde**, som er et samarbejde mellem KL og KTO. De deltagende arbejdspladser skal udvikle og understøtte arbejdsglæden, og erfaringerne skal formidles videre i et inspirationsmateriale, som forventes færdigt i juni i år.

LIGE VÆRD LIGE LØN

TIRSDAG D. 8. MARTS KL. 17-19

FOAs FORBUNDSHUS, STAUNINGS PLADS 1-3, 1790 KØBENHAVN V

KVINDERNES INTERNATIONALE KAMPDAG 2011

POLITISK DEBAT

MELLEM BL.A.

JOHANNE SCHMIDT-NIELSEN (Ø)

KIRA SKOV M. BAND
SUPPEKØKKEN

Foringet hjælp til uddannelsessøgende

Hvis du gerne vil dygtiggøre dig, bliver den økonomiske støtte til det lavere fremover. Satserne for SVU (statens voksenuddannelsesstøtte) og VEU (voksen- og efteruddannelsesgodtgørelse) bliver nedsat i det nye år. Det betyder, at du nu kun kan få 80 procent af den maksimale dagpengesats –

svarende til 13.278/måned før skat. Forringelsen af SVU træder i kraft fra 4. april 2011 og fra den 7. februar 2011, hvis du skal have VEU. Er du allerede i uddannelse, får du den oprindelige sats, det vil sige svarende til den maksimale dagpengesats – 16.597/måned før skat. ★

A-kassen gør udbetalingsmeddelelsen digital

I løbet af det første kvartal af 2011 vil du som ydelsesmodtager i a-kassen kunne gå ind og se din udbetalingsmeddelelse i web a-kassen på www.foa.dk. På sigt er det planen, at vi udelukkende lægger udbetalingsmeddelelserne på hjemmesiden, men i en overgangsfase vil det være både og. Du vil løbende blive orienteret om projektet på din udbetalingsmeddelelse og på hjemmesiden. ★

[Bag om ordet]

Udbetalingsmeddelelse. En månedlig oversigt over de ydelser, du har fået og er din 'lønsedel' fra a-kassen.

Ring og bliv medlem

Bliv medlem af FOAs A-kasse – det betaler sig. Mister du dit job, koster det dyrt at stå uden a-kasse. Ring på telefon 46 97 37 00 mandag-torsdag kl. 8.30-20 og fredag kl. 16-20. Vi klarer indmeldelsen pr. telefon.

20. februar

kan du udfylde næste ydelseskort på web a-kassens hjemmeside.

Ring 46 97 10 10

- hvis du har brug for hjælp uden for a-kassens normale åbningstid. Callcenteret har åbent alle hverdage mellem 16-20.

Nemmere at sygemelde sig

Hvis du som ledig bliver syg, kan du fremover nøjes med at give besked til jobcentret. Du behøver ikke længere sygemelde dig i a-kassen. Du skal sygemelde på 1. sygedag til jobcentret. Det gør du nemmest på **Min side** på Jobnet (www.jobnet.dk), men du kan også ringe til jobcentret. A-kassen får automatisk besked fra jobcentret.

Når vi har fået besked, sender vi dig et sygedagpengeskema, som du skal udfylde og aflevere til kommunen senest en uge efter første sygedag.

Graviditetsbetinget sygdom

Hvis din sygemelding skyldes graviditetsbetinget sygdom, skal du kontakte dit lokale a-kassekontor som hidtil. ★

Har EU-dom om over 60-årige betydning for dig?

EU-domstolen fastslog i en dom 12. oktober, at det er i strid med reglerne om forbud mod forskelsbehandling på grund af alder, når der ikke udbetales fratrædelsesgodtgørelse alene med henvisning til, at lønmodtageren har ret til pension fra en arbejdsgiverbetalt pensionsordning.

Hvis du inden for de seneste 5 år er blevet afskediget

- efter mere end 12 års ansættelse
- var fyldt 60, da du fratrådte
- ikke har fået fratrædelsesgodtgørelse med henvisning til, at du kunne få pension fra din pensionsordning,

så skal du henvende dig i din afdeling. Sagerne forældes, hvis der er gået mere end 5 år efter fratræden.

Det er FOAs opfattelse, at EU-domstolens afgørelse giver de over 60-årige lønmodtagere, der fortsætter på arbejdsmarkedet, ret til fratrædelsesgodtgørelse, uanset deres ret til pension i øvrigt.

Nu skal sagen fortsætte i Vestre Landsret, og først derefter kan det forventes, at øvrige sager vil kunne blive forligt.

Hvis du bliver afskediget nu – og opfylder de nævnte kriterier – anbefaler FOA, at du gemmer dokumentation for, at du søger nyt job og ikke søger pension umiddelbart efter fratræden. Du bør søge rådgivning i din afdeling. ●

Opskrifter og gode råd til ordentlig mad i hverdagen. I denne måned handler det om **frokosten** – madpakker eller frokost derhjemme. Groft rugbrød er velegnet til både madder og sandwiches.

Madder midt på dagen

Rugbrød og pålæg er en hurtig løsning, når man skal have en madpakke med eller en frokostmad hjemme. Groft rugbrød med fuldkorn mætter længe, har god holdbarhed og er billigt. Rugbrød er også velegnet i en sandwich eller som tilbehør til en salat.

Rugbrød med æg, kartoffel og sild

- 1 halv skive groft rugbrød
- 1 lille æg
- 1 kogt kartoffel (evt. middagsrest)
- 2-3 stykker benfri sild (fra dåse)
- salt og friskkværnet peber

Kog ægget hårdt 8-10 min. i vand. Afkøl ægget i koldt vand og pil skallen væk. Skær ægget i skiver. Læg skiver af æg og kartoffel med benfri sild på et stykke rugbrød. Krydr med salt og peber.

Rugbrød med rullepølse

- 1 halv skive groft rugbrød
- 1-2 tsk. stærk sennep
- 1 skive rullepølse
- 2 skiver syltede agurker
- 1 tsk. hakket rødløg
- persille

Smør en skive rugbrød med sennep. Læg en god skive rullepølse og skiver af syltede agurker på. Drys med hakket løg og persille.

Rugbrød med tørret frugt

- 1 halv skive groft rugbrød
- Lidt smør eller honning
- 1 spsk. rosiner
- 1 tørret abrikos (usvovlet og økologisk)

Smør brødet med lidt smør eller honning. Læg rosiner og hakket abrikos på brødet.

Rugbrødssandwich med hytteostsalat og kål

- 2 skiver groft rugbrød
- 100 g hytteost, naturel
- 1 appelsin i både
- 1 tsk. kapers
- salt og friskkværnet peber
- ½ avocado
- lidt citronsaft eller hvidvinseddike
- 1 håndfuld fint snittet hvidkål
- Lidt rødløg i ringe

Kom hytteost i en skål. Skræl appelsinen og fjern de hvide bitre hinder. Skær appelsinen i stykker.

Bland hytteosten med appelsin, kapers og krydr med salt og peber. Skær avocadoen over og fjern sten og skræl. Skær avocadoen i tern og bland med citronsaft eller eddike. Bland sammen med hytteosten. Smag til med salt og peber. Læg kål på en brødske, hytteostsalat ovenpå, drys med rødløg og læg en brødske ovenpå. Klem sammen til en sandwich.

mad med klinken

Katrine Klinken er faglært kok og ernærings- og husholdningsøkonom og arbejder som madskribent for flere magasiner. Hun har skrevet en stribe kogebøger for børn og voksne.

Brug en stofpose til dine varer

Hver gang vi køber ind, skal varerne pakkes. En god indkøbspose skal passe til ens behov. Det kan være stropper, der er lange nok til, at man kan bære posen på skulderen eller en størrelse, der passer til en cykelkurv. Husk at pakke de tunge hårde indkøb nederst og de sarte, bløde øverst i posen.

Sluk tørsten i vand

Vand fra den kolde vandhane er billig og velsmagende de fleste steder i Danmark. Meget tyder på, at vandplastikflasker afgiver kemikalier til vandet, som så ender i kroppen. Desuden er plastikflasker og kildevandsbeholdere meget forurenende, og smagen sjældent bedre end postevand. Hæld vand på en glasflaske eller drikkeflaske i aluminium.

Vi mangler social- og sundhedsassistenter,
sygehjælpere og social- og sundhedshjælpere

ActivCare®
Vikarer til hele sundhedssektoren

København	☎ 70 20 30 00	Aalborg	☎ 96 31 80 71
Roskilde	☎ 46 31 01 20	Odense	☎ 63 12 80 00
Århus	☎ 86 13 24 44	Kolding	☎ 75 10 12 80

www.activcare.dk

FOA

JOB-PORTAL

Netannoncer

Netannoncer

Gå ind på www.foa.dk/foajob
Tryk på Hurtig jobsøgning. Indtast herfter
Kvik-nummeret i søgeboksen og tryk
søg, så kommer du direkte til netannon-
cen, hvor du kan læse stillingsopslaget.

**PERSONALE
GRUPPEN**
VIKARER MED KVALITET

Vi har mange dagvagter i hjemmeplejen og søger derfor;

- **Sosu-hjælpere**

Ring til os allerede i dag for at høre mere om dine
muligheder.

☎ **39 69 10 89**

www.personalegruppen.dk

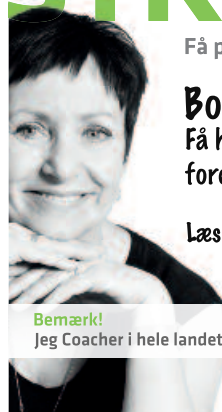
Socialpsykiatrien i Vejen Kommune

Teamleder

Ansøgningsfrist: 14. februar 2011

Kviknr. FOA0014

STRESSET??

Få professionel hjælp & genvind overskuddet!

Book en stresskonsultation!
Få hjælp til at afklare, takle og
forebygge stress. **Specialpris 295,-**

Læs mere og få gode råd på:
www.margitstorm.dk

Bemærk!
Jeg Coacher i hele landet og over telefonen

margit
storm
Forebyggelse af stress

Hjælp til annoncering?

Se www.dmfnet.dk

Du kan også maile til os på
info@dmfnet.dk eller ringe
til os på 7022 4088.

DM

Hver måned trækker vi lod blandt deltagerne i FOAs medlemspanel, MedlemsPulsen. Hovedpræmien er et weekend-ophold for to på et Comwell-hotel i Danmark.

Du kan tilmelde dig ved at gå ind på www.foa.dk/medlemspulsen og besvare en række spørgsmål.

Du skal være medlem af FOA – Fag og Arbejde og have en e-mail-adresse.

Medlemspulsen

Medlemspulsvindere i januar var:

Kroophold:

- Laila Dyhrberg Pedersen, Fjordvej 54, Roslev

Gavekort:

- Lis Kjærsgaard Jensen, Toppen 38, Gistrup
- Helle Drewsen, Skotlands Plads 8, 1. tv., København S
- Hella Vestergaard, Engbovej 5 B, Vrå
- Anne-Marie Stougaard, Brovej 3, Augustenborg
- Pia Vestergaard, Tingerupvej 2, Rønnede

Herning

Generalforsamling i afdelingen 28. marts kl. 19 i Herning Kongrescenter. Dagsorden iflg. lovene. Forslag – herunder til kandidater til faglig sekretær – skal være afdelingen i hænde senest 28. febr. Faglig sekretær Jan Vestentoft modtager genvalg. I Det lille FOA-blad dec. 2010 står der fejlagtigt, at det er næstformand Jens Klaris, der er på valg. Vi beklager fejlen. Generalforsamlingen starter med spisning kl. 17.45. Tilmelding til spisning på 46 97 12 88 eller på 46 97 12 60 eller på www.foa.dk/herning under aktivitetskalender. *V.h. formand Marianne H. Christensen*

Hjørring

Seniorklubben. Generalforsamling 15. marts kl. 14. Dagsorden iflg. lovene. Valg: 2 bestyrelsesmedl. for 2 år: Inga Brønnum og Lisbeth Jul (begge ønsker genvalg), 2 suppl. for 1 år: Lilli Jensen og Jonna Christensen. Efter generalforsamlingen er der bankospil – medbring 1 pakke til ca. 25 kr. *P.b.v. formand Lilly Jensen*

Mariagerfjord

Seniorklubben. Generalforsamling 2. marts kl. 13.30 på Teaterrestauranten Hobro. Dagsorden iflg. lovene. Valg: næstform. Mariane Enevoldsen 2013, bestyrelsesmedl. Lis Pedersen 2013, suppl. Ingelise D. Jørgensen 2012 og Kirsten Fur Eriksen 2012. Indkomne forslag sendes skriftligt til afdelingen senest 4 dage før generalforsamlingen. Bagefter er der gratis bankospil. *V.h. bestyrelsen*

Social- og Sundhedssektoren. Medlems-

møde 24. marts kl. 19-21 i afdelingens lokaler, Rørholmegade 8, Hobro. Sygeplejerske Karen Marie Dencker fra embedslægerne i Nordjylland kommer og fortæller, hvem embedslægeinstitutionen er og vil også fortælle om medicinbehandling. Tag dine kolleger med til en hyggelig og forhåbentlig interessant og lærerig aften. Det er absolut nødvendigt med tilmelding senest 21. marts kl. 12 på 98 51 21 11 efter først til mølle-princippet. *V.h. sektorformand Annette Press*

Silkeborg-Skanderborg

Pensionsrådgivning Silkeborg. Som en service for medlemmerne vil en pensionsrådgiver fra PenSam være til rådighed for medlemmerne på FOA-kontoret, Dalgasgade 24, 7. og 28. febr. kl. 12-14.30. Hvis du ønsker at tale med vejlederen, kan du træffe aftale om tidspunkt på 46 97 20 20. **Pensionsrådgivning Skanderborg.** Som en service for medlemmerne, vil en pensionsrådgiver fra PenSam være at træffe på vores kontor i Skanderborg 24. febr. kl. 13-15:30. Hvis du ønsker en samtale, kan der laves aftale på 44 39 33 31. **Dat@logikken,** åbnings-tider i forår 2011, tirsdage i lige uger kl. 17-20. 8. febr. alm. åbningsaften. 22. febr. NemID/E-box. 8. marts alm. åbningsaften. 22. marts Translate. 5. april alm. åbningsaften. 19. april Beskyttelse af PC. 3. maj lukket pga. kursus. 17. maj Facebook. 31. maj alm. åbningsaften. 14. juni Sikker net-handel. Det er gratis at benytte datastuen, så bare møde op på Dalgasgade 24, Silkeborg. **Edb-kurser.** Tænd &

Sluk 1 for begyndere 9-10. febr. Tænd & Sluk 2 for øvede 23.-24. marts. Kreativ layout for meget øvede 11.-12. april. Picasa billedbehandling 9. maj. Alle kurserne foregår fra kl. 8-16 i FOA Huset, Dalgasgade 24. Der vil være fuld forplejning på kurserne. Tilmelding skal ske på 46 97 20 17.

Seniorklubben. Generalforsamling med frokost og bankospil 15. marts kl. 12 i FOA-Huset. Husk pakke til 25 kr. Tilmelding senest 8 dage før på 46 97 20 20.

Skive

Seniorklubben. Generalforsamling 24. febr. kl. 13 i FOAs mødelokaler, Slotsgade 7, 1. sal. Dagsorden iflg. lovene og forslag skal være for manden i hænde senest 8 dage forinden. Der serveres en let anretning, kaffe m./brød og lidt underholdning. Husk tilmelding senest 18. febr.

Sønderborg

Generalforsamlinger. Social- og Sundhedssektoren 10. marts kl. 18. Pædagogisk Sektor 9. marts kl. 19. Teknik- og Servicesektoren 23. marts kl. 17. Kost- og Servicesektoren 15. marts kl. 17. Afdelingsgeneralforsamling 23. marts kl. 18. Dagsorden iflg. lovene. Alle arrangementer afholdes i FOA-huset, Damgade 104.

Seniorklubben. Generalforsamling 24. febr. kl. 13 i FOA-huset, Damgade 104. Tilmelding (cpr-nr., tlf.nr. og aktivitetsnr. 9741-11-20-05 oplyses) senest 18. febr.

Viborg

Teknik- og Servicesektoren. Generalforsamling 1. marts kl. 18 i FOA, Grønnegade 13, kæld-

ren, spisning kl. 19 og bowling fra kl. 20 i Bowl'n Fun, Tingvej 6, Viborg. Dagsorden iflg. lovene. Valg: Verner Andersen, Michael Magnussen og Carsten Petersen (alle modtager genvalg) og en vakant plads samt en suppl. Forslag, herunder forslag til valg, som ønskes behandlet på generalforsamlingen, skal være afdelingen eller sektorformanden i hænde senest 2 uger før generalforsamlingen. Pga. traktementet er der tilmelding senest 22. febr. kl. 12 på 46 97 30 30. *Sektorformand Henning Nygaard*

Social- og Sundhedssektoren.

Generalforsamling i Tingstedet, Tinghallen i Viborg 31. marts kl. 16.30-18, og der afsluttes med spisning kl. 19. Dagsorden iflg. lovene. Valg: Sektorformand Hanne Kjeldsen (modtager genvalg). Regionshospitalet Viborg: Anette Sørensens (modtager genvalg) og Frank Lindgaard (modtager ikke genvalg). Ældreområdet: Ingen på valg i år. Psykiatriområdet: Ingen på valg i år. I henhold til gældende love skal forslag, der ønskes behandlet, herunder forslag til valg, være sektoren eller sektorformanden i hænde senest 2 uger før sektorgeneralforsamlingen. På grund af traktementet er der tilmelding senest 21. marts på 46 97 30 30. Der er kun adgang ved forevisning af gyldigt medlemskort. *Sektorbestyrelsen*

Generalforsamling i afdelingen 31. marts kl. 18 (starter med spisning) i Tinghallen i Viborg. Dagsorden iflg. lovene. Valg: Faglig sekretær Hanne Kjeldsen (modtager genvalg)

samt vakant faglig sekretær. Bestyrelsesmedlemmer Lise Lotte Schenk og Annette Hørup Pedersen (modtager genvalg). Valg af bilagskontrollant – Ejnar Krog (modtager ikke genvalg). I henhold til afdelingens love § 6 stk. 2 skal forslag, der ønskes behandlet på generalforsamlingen, herunder forslag til valg, være afdelingen i hænde senest 2 uger før generalforsamlingen. På grund af traktementet er der tilmelding senest 21. marts på 46 97 30 30. Der er kun adgang ved forevisning af gyldigt medlemskort. Hvis medlemskortet er bortkommet fås et nyt ved henvendelse i afdelingen. Pensionister har adgang mod forevisning af adgangskort, som vil blive fremsendt. *Afdelingsbestyrelsen*

Lillebælt

Faggruppen for social- og sundhedsassistenter. Klubgeneralforsamling 15 febr. kl. 18 FOA Lillebælt, Stationsvej 32, Middelfart. Klubben er vært ved et lettere traktement efter generalforsamlingen, tilmelding senest 13. febr. på 22 18 12 29 eller ingethode@gmail.com. Dagsorden iflg. lovene. Forslag (herunder forslag fra bestyrelsen) indsendes senest 8 dage før. Forslag til valg skal være bestyrelsen i hænde senest 8 dage før med påtegning af hvilke poster, man ønsker at opstille til. Valg: Formand Inge Thode, bestyrelsesmedl. Lisbeth Schjødz og Jette Jensen samt suppl. Lone Lastrup og bilagskontr. Kirsten Henriksen (alle modtager genvalg).

Odense

Kost- og Servicesektoren. Generalforsamling

24. marts kl. 20 i Salen, FOA, Vesterbro 120 med mulighed for spisning kl. 17.30. Det kræver tilmelding på 46 97 18 00 eller odense@foa.dk senest 17. marts. Til underholdningen, som starter kl. 18.30, samt til selve generalforsamlingen kræves ikke tilmelding. Dagsorden iflg. lovene. Valg: Næstformand Anne Grethe Pedersen, bestyrelsesmedl. Hanne Jørgensen og bestyrelsesmedl. Bo Bergstrøm (alle modtager valg) 2. suppl. (vakant). Forslag skal indsendes skriftligt og være sektoren i hænde senest 10. marts. Ved personvalg kan der ved fremmøde i afdelingen, i åbningstiden eller efter aftale, skriftligt afgives stemme fra 4 hverdage før generalforsamlingen til generalforsamlingsdagen kl. 12. *P.b.v. Gitte Marnil*

Pædagogisk Sektor.

Generalforsamling 28. marts kl. 20 i Salen, FOA, Vesterbro 120 Faggruppe: Dagplejere, dagplejeledere, stedfortrædere, souschefer, assistenter, centrale pladsansivere, pædagogiske konsulenter og omsorgsmedhjælpere. Vi starter med spisning kl. 18. Foredrag kl. 19 med chefkonsulent Freddy Meyer – tema: Gå glædere hjem fra arbejde, end da du kom. Dagsorden iflg. lovene. Valg: Næstformand dagplejer Hanne Hemmingsen og 2 bestyrelsesmedl. dagplejer Birgit Krogaard (modtager genvalg) og omsorgsmedhjælper Kirsten Munkebo (modtager ikke genvalg) samt 1 bestyrelses-suppl. dagplejer Conny Rasmussen (modtager genvalg). Forslag, der ønskes behandlet, skal indsendes skriftligt og

være sektoren i hænde senest 14. marts kl. 12. Ved personvalg kan der ved fremmøde i afdelingen skriftligt afgives stemme fra 4 hverdage før generalforsamlingen. Stemmeafgivelse i afdelingen afsluttes på generalforsamlingsdagen kl. 12. Af hensyn til spisning bedes du tilmelde dig på 46 97 18 00 eller odense@foa.dk senest 22. marts. *P.b.v. sektorformand Alice Due*

Teknik- og Servicesektoren. Generalforsamling 17. marts kl. 19 i Salen, FOA, Vesterbro 120. Dagsorden iflg. lovene. Valg: Bo Jørgensen, Poul Erik Dyrlund, Henning Hansen og Michael Jensen (alle modtager valg). Forslag skal være afdelingen/sekto- ren i hænde senest 3. marts kl. 16. Sektoren er vært ved et mindre traktement før general- forsamlingen kl. 18.00. Ønsker du at deltage i dette, bedes du til- melde dig senest 15. marts kl. 12 på 46 97 18 00. Alle, der er medlem af Teknik- og Servi- cesektoren, kan deltage på selve generalforsam- lingen uden tilmelding. Ved personvalg kan der ved fremmøde i afdelin- gen skriftligt afgives

stemme 4 hverdage før generalforsamlingen. Stemmeafgivelsen i af- delingen afsluttes ge- neralforsamlingsdagen kl. 12. *P.b.v. sektorfor- mand Jesper Winther*

Social- og Sundheds- sektoren. Generalforsamling 23. marts kl.19 i Marienlystcentret, Win- delsvej 138 i Odense. Dagsorden iflg. lovene. Valg: Formand Hans Jør- gensen (modtager valg), 5 bestyrelsesmedl.: Karin Petersen, Britt Pe- dersen, Karin B. Peder- sen, Doris Larsen (alle modtager valg) og 1 ledig post for 1 år samt suppl. Pia Capton (mod- tager valg). Forslag skal være sektoren skriftligt i hænde senest 9. marts. Ved personvalg kan der ved fremmøde i afdelingens åbningstid skriftligt afgives stem- me 17.-23. marts kl. 12. Der vil være lidt at spise fra kl.18. Deltagelse i spisningen forudsætter tilmelding på telefon 46 97 18 00, eller odense@foa.dk, senest 17. marts. *P.b.v. sektor- formand Hans Jørgensen*

Gruppe D. Torsdag den 10. feb. kl. 14 afholder vi generalforsamling på Tolderlundsvej 7 ifølge klubbens love. Forslag,

der ønskes behandlet, skal være bestyrelsen i hænde senest 14 dage før.

Svendborg

Generalforsamling i Svendborg afdeling 17. marts kl. 18.30 (der serveres en let buffet kl. 17.30) i FOAs mødeloka- ler 3. sal. Dagsorden iflg. lovene. Valg: 2 be- styrelsessuppl., 1. suppl. Jette Øien, 4. suppl. Maria Haladyn (2- årig periode), bilagskon- trollant Anne Jacobsen (2-årig periode), bilagskon- trollantsuppl. Mari- anne Larsen (2-årig periode), fanebærer Jette Hammer (2-årig periode) samt til kultur- politisk udvalg. Regn- skabet ligger til gen- nemsyn i afdelingen fra 3. marts, ligesom kopi kan afhentes efter af- tale. Indkomne forslag skal være afdelingen i hænde senest 24. febr. kl. 12. Tilmelding til del- tagelse i buffet senest 11. marts kl. 12 til sek- retariatet på 46 97 27 27 eller [tilmeld-svend- borg@foa.dk](mailto:tilmeld-svendborg@foa.dk). Husk ved tilmelding at oplyse navn, cpr.-nr. og tlf. nr. *P.b.v. afdelingsformand Lisa Pihl Jensen*

Rundvisning på TV 2 – Kvægtorvet i Odense 2.

marts. Deltag i en spændende rundvis- ning. Besøget starter i biografen, hvor rundvi- seren fortæller om hu- sets historie, public service-forpligtelse, fi- nansiering, program- lægning, seertal, reklamer mv. Herefter er der rundvisning i huset med besøg i det store aktualitetsstudie og nyhedsstudiet. Rundvisningen varer ca. 2 t. Kl. 18.30 mødes vi ved hovedindgangen på adressen Rugårdsvej 25, Odense C. I skal selv sørge for transport til TV 2. Du er velkommen til at tage ægtefælle eller en ven/bekendt med. Pris: Medlemmer 50 kr., ikke-medlemmer 75 kr. Tilmelding og be- taling skal ske til FOA Svendborgs bogholderi senest 15. febr. Der er begrænset antal plad- ser, maks. 50 personer kan deltage. **Praktikvejlederdag 9. marts kl. 8.30-15.30** i FOA Svendborgs lokaler, Møllergade 56, Svend- borg. Praktikvejlederdag afholdes for alle med- lemmer af FOA, som er praktikvejledere for de social- og sundheds- hjælper- og social- og sundhedsassistentele- ver, der er i praktik ude i region og kommune. Du

skal selv sikre dig frihed. Vi glæder os til din til- melding og til at være sammen om at give hin- anden en udbytterig dag. Tilmelding skal ske til FOA Svendborg, sek- retær Jette Mortensen, senest 21. febr. på 46 97 27 32 eller [tilmeld- svendborg@foa.dk](mailto:tilmeld-svendborg@foa.dk) – uanset hvordan du til- melder dig, skal du huske at oplyse navn, cpr.-nr. og arrange- mentsnr. 9741-11-47-01. Der kan maks. deltage 80 personer. Da arrangementet afhol- des i samarbejde med Syddansk Erhvervs- skole, vil der kunne opnås VEU-godtgørelse efter gældende regler. VEU-skema udleveres på dagen. *Kirsten Dybro Korf, elevansvarlig.*

Frederikssund

Seniorklubben. 16. febr. kl. 13.30: En barndom i skjul – Tove Udsholt, Gil- leleje, fortæller meget levende om sin jødiske barndom og om, hvor- dan hun blev efterladt og gemt hos en fisker- familie i Gilleleje, da hen- des mor flygtede til Sverige i 1943. 16. marts kl. 12.30: Gene- ralforsamling. Vi starter med lidt at spise og der- til øl og vand. Dagsor- den iflg. lovene.

Indkomne forslag skal være bestyrelsen i hænde senest 14 dage før generalforsamlin- gen. Traditionen tro er der efterfølgende ban- kospil.

Guldborgssund

Generalforsamling i Teknik- og Servicesek- toren og Kost- og Servi- cesektoren 23. febr. kl. 19 i afdelingens lokaler, Gaabensevej 116, Nykø- bing F. Dagsorden iflg. lovene. Der vil være spisning fra kl. 18.30. Tilmelding til afdelingen senest 11. febr. kl. 12. Generalforsamling i fag- lig afdeling 31. marts kl. 19 i Nykøbing F. Hallen. Dagsorden iflg. lovene. Af hensyn til spisning bedes tilmelding ske til afdelingen senest 4. marts kl. 12 på 46 97 17 50. *V.h. næstfor- mand Bodil Marker*

Midtsjælland

Generalforsamlinger. Der indkaldes hermed til generalforsamlinger i af- delingens 4 sektorer, som alle fremover af- holdes i foråret. Teknik- og Servicesektoren 17. marts kl. 18. Social- og Sundhedssektoren 1. marts kl. 18. Pædago- gisk Sektor 17. marts kl. 17.30. Kost- og Service- sektoren 23. marts kl.

FOA-afdelinger

FOA – Fag og Arbejde
Staunings Plads 1-3,
1790 København V.

Telefon: 46 97 26 26
Telefax: 46 97 23 00
www.foa.dk

Kontortid:
Mandag-torsdag: 8:30-16:00
Fredag: 8:30-15:00

FOA-afdelinger:

Afd. 1: 46 97 11 00
foa1@foa.dk
Bornholm: 46 97 33 13
bornholm@foa.dk
Brønderslev: 46 97 10 30
broenderslev@foa.dk
Esbjerg: 76 10 93 50
esbjerg@foa.dk
Frederikshavn: 46 97 11 70
frederikshavn@foa.dk
Frederikssund: 46 97 12 00
frederikssund@foa.dk
Guldborgsund: 46 97 17 50
guldborgsund@foa.dk
Herning: 46 97 12 60
herning@foa.dk
Hjørring: 46 97 13 46
hjoerring@foa.dk

Holbæk: 46 97 14 00
holbaek@foa.dk
Holstebro: 46 97 14 14
holstebro@foa.dk
Horsens: 46 97 14 55
horsens@foa.dk
Kolding: 46 97 15 76
kolding@foa.dk
KLS: 46 97 15 00
kls@foa.dk
Køge: 46 97 16 00
koege@foa.dk
Lillebælt: 46 97 36 10
lillebaelt@foa.dk
LFS: 35 44 45 46
lfs@lfs.dk
Lolland: 46 97 30 00
lolland@foa.dk

Mariagerfjord: 98 51 21 11
mariagerfjord@foa.dk
Midtsjælland: 46 97 19 70
midtsjaelland@foa.dk
Nordsjælland: 46 97 33 90
nordsj@foa.dk
Nordvestsjælland: 46 97 14 77
nordvestsj@foa.dk
Odense: 46 97 18 00
odense@foa.dk
Randers: 46 97 19 00
randers@foa.dk
Roskilde: 46 97 19 90
roskilde@foa.dk
Silkeborg-Skanderborg:
46 97 20 20
silkeborg-skanderborg@foa.dk

18. Se mere i næste nummer af Midt.

Seniorerne i Slagelse.

De syv sure mænd 23. febr. kl. 14. Vi får besøg af Ejner Thaysen, som var en af dem. Han kommer og fortæller, sammen med sin kone, om sine oplevelser. Generalforsamling 16. marts kl. 16. Dagsorden iflg. lovene. Efter generalforsamlingen er der bankospil, og derefter hygger vi os med vores medbragte mad. Klubben er vært for en lille én til halsen. 13. april kl. 14. besøger vi Forsorgsmuseet på Rosenkildevej 59 B og bliver vist rundt og får en kop kaffe. Vi mødes ved museet. Tilmelding senest 1. april pga. kaffen.

Seniorerne i Ringsted

3. marts kl. 14 kommer Poul Nødgaard fra Ringsted og fortæller om sit lange liv med politik. Han er stadigvæk i Ringsted Byråd og har været over 10 år på Christiansborg. 7. april kl. 14 kommer Jens Jensen fra Ballerup og fortæller om turen til Andalusien. 5. maj tager vi på løvspringstur – mere om det i næste blad.

Nordsjælland

Generalforsamlinger.

Social- og Sundhedssektoren 22. marts – spisning kl. 17 og generalforsamling 18-21. Teknik- og Servicesektoren og Kost- og Service-sektoren 28. marts – spisning kl. 18, og generalforsamlingen slutter kl. 21. Pædagogisk Sektor 30. marts – spisning kl. 18, og generalforsamlingen slutter kl. 21. Alle generalforsamlinger afholdes i FOA Nordsjælland og har dagsorden iflg. lovene.

P & E-Klubben.

Generalforsamling 15. marts kl. 12 i FOA Nordsjælland, Frederiksværksgade 10, Hillerød (Festsalen i kælderens). Dagsorden iflg. lovene. Godkendelse af vedtægter, som er tilgængelige på FOA Nordsjællands hjemmeside samt uddeles på dagen. Valg: Formand på valg for 4 år: Elise Nielsen opstiller, næstformand for 4 år: Bente Duellund opstiller, kasserer for 4 år: Gerda Andersen opstiller, bestyrelsesmedl. Else Davison opstiller og 2 suppl.: ingen opstiller. Indkomne forslag og øvrige forslag til valg, skal være bestyrelsen i hænde senest 14 dage

før generalforsamlingen. Tilmelding til generalforsamling sker ved udfyldelse af blanketten, som du finder i medlemsbladet eller ved henvendelse til FOA Nordsjælland v. Lykke Larsen på 46 97 33 66 senest 8. marts. *P.b.v. formand Eli Larsen Reception.* I anledning af at vores klubformand, Eli Larsen, gennem 15 år har valgt at fratæde på klubgeneralforsamlingen til marts, vil klubbestyrelsen gerne afholde en reception i afdelingens lokaler i kælderen 11. april kl. 12.30, hvor vi er vært med lidt godt at spise og drikke. Vi håber, at mange af klubbens medlemmer vil være os behjælpelig med at få nogle hyggelige timer sammen med Eli. *P & E-bestyrelsen*

Seniorklubben.

Generalforsamling 22. marts kl.11 i Smedens Hus, Strandgade 46, Helsingør. Dagsorden iflg. lovene. Valg: formand Helga A. Raun, kasserer Birthe Jørgensen, mødeleder Anita Rolmar, suppl. Birgitte Rasmussen og Mona Dedenroth (alle ønsker genvalg). Forslag skal være bestyrelsen i hænde se-

nest 14 dage før generalforsamlingen. *V.h. Helga A. Raun*

Nordvestsjælland

Generalforsamling.

Onsdag den 16. marts kl. 19 i Kalundborg Halterne. Dagsorden iflg. Lovene. Spisning kl. 18, hvor tilmelding til afdelingen er nødvendig.

Roskilde

Generalforsamlinger.

Teknik- og Servicesektoren 4. april kl. 17 i FOA Roskilde, Fuglebakken 2, Himmelev, Roskilde. Spisning efter generalforsamlingen – tilmelding nødvendig. Kost- og Servicesektoren 13. april kl. 19 i FOA Roskilde, Fuglebakken 2, Himmelev, Roskilde. Spisning efter generalforsamlingen – tilmelding nødvendig. Pædagogisk Sektor 27. april kl. 19 i teltet på FOA Roskilde P-plads, Fuglebakken 2, Himmelev, Roskilde. Spisning fra kl. 18 – tilmelding nødvendig. Social- og Sundhedssektoren 28. april kl. 19 i teltet på FOA Roskildes P-plads, Fuglebakken 2, Himmelev, Roskilde. Spisning fra kl. 18 – tilmelding nødvendig.

Forsideillustration:

Søren Skarby

Medlem af
Dansk Fagpresse

Tilsluttet Fagpressens
Mediekontrol

Oplag: 205.565/1. årgang

Tryk: Color Print A/S

ISSN: 1901-0222

Redaktionen sluttet:

24. januar

Indlæg til 'det sker'

sendes til både Dorthe Møller,
dorm@foa.dk

og Mark Nixon, mlx@foa.dk

Marts-nummeret:

1. februar

Annoncer:

DANSK MEDIAFORSYNING

Telefon: 70 22 40 88

www.dmfnet.dk

Annoncefrist:

Marts-nummeret:

15. februar

Udgiver:

Stauings Plads 1-3,

1790 København V

Telefon: 46 97 26 26

Telefax: 46 97 22 90

www.foa.dk · e-mail: foa@foa.dk

Dit fagblad i fire versioner

Vidste du, at dit fagblad udkommer i fire forskellige versioner?

Der er en version til hver af FOAs fire sektorer: På forsiden øverst til venstre står der, hvilken version af bladet der er tale om. Hvis du får en forkert version af bladet, så giv besked til din lokale FOA-afdeling, som vil sørge for at registrere dig rigtigt.

Skive: 46 97 20 80

skive@foa.dk

Social- og Sundhedsafdelingen

sosu@foa.dk 46 97 22 22

Svendborg: 46 97 27 27

svendborg@foa.dk

Sydsjælland: 46 97 28 00

sydsj@foa.dk

Sønderborg: 46 97 34 00

soenderborg@foa.dk

Sønderjylland: 46 97 35 00

soenderjylland@foa.dk

Thisted-Morsø: 46 97 29 00

thistedmorsoe@foa.dk

Varde: 75 21 01 00

varde@foa.dk

Vejle: 75 82 52 88

vejle@foa.dk

Viborg: 46 97 30 30

viborg@foa.dk

Aalborg: 46 97 31 31

aalborg@foa.dk

Aarhus: 89 36 66 66

aarhus@foa.dk

Lokalkontor i Odder: 86 55 21 40

PMF-afdelinger:

PMF afd. 1: 46 97 31 01

pmf-afd1@foa.dk

PMF afd. 4: 43 71 66 90

pmf-afd4@foa.dk

FOA/PMF Kbh. Syd: 46 97 28 50

kbhsyd@foa.dk

PMF Fyn: 46 97 13 13

pmffyn@foa.dk

PenSam

Jørgen Knudsens Vej 2,

Postboks 282,

3520 Farum

Telefon: 44 39 39 39

Telefax: 44 39 39 40

www.pensam.dk

quizen

Kan du dit fagblad?

Vær med i lodtrækningen om et **gavekort** til CoopDanmark til en værdi af 250 kroner.

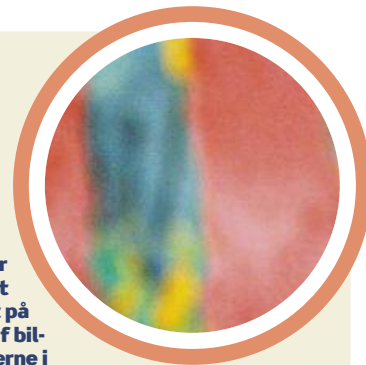
Vi trækker lod blandt de indsendere, der har svaret rigtigt på flest spørgsmål. Du finder alle svar i dette nummer af Fagbladet FOA.

Send dit svar til: brevkasse@foa.dk senest **den 17. februar**.

Kun medlemmer af FOA kan deltage i lodtrækningen.

Vinder af quizen i Fagbladet FOA nr. 1 blev **Rose Madsen, Ebeltoft**.

- 1. Hvem er det, jobcentrene i stigende grad baserer deres vurderinger på, når de skal afgøre, om borgerne skal tildeles fleksjob eller førtidspension?**
 - A. Kommunernes egne lægekonsulenter, som ikke ser borgeren?
 - B. Lægefaglige eksperter, som har undersøgt borgeren?
 - C. Borgerens egen læge?
- 2. Hvor mange færre har fået tilkendt førtidspension i 3. kvartal i 2010 sammenlignet med samme periode i 2009?**
 - A. Fire procent
 - B. Otte procent
 - C. Tolv procent
- 3. I 2000 var 30 procent af den danske befolkning dagligrygere. Hvor mange ryger dagligt nu?**
 - A. 20 procent
 - B. 30 procent
 - C. 35 procent
- 4. Hvor mange timer om ugen skal Rikke Husted Brodersen arbejde i fleksjob fremover?**
 - A. 15-20 timer
 - B. 12-14 timer
 - C. 10-12 timer
- 5. Hvor stor en andel af FOAs medlemmer går på efterløn, fordi deres helbred er dårligt?**
 - A. En fjerdedel
 - B. En tredjedel
 - C. Halvdelen
- 6. Hvor mange milliarder koster skattestoppet i 2011?**
 - A. 8,5 milliarder
 - B. 12,5 milliarder
 - C. 18,5 milliarder
- 7. Klinken anbefaler denne måned en rugbrødssandwich - med hvad?**
 - A. Hytteostsalat og kål
 - B. Rejer og kinakål
 - C. Pastrami og frisk bønnespiresalat
- 8. Hvis du bliver kontanthjælpsmodtager, kan kommunen forlange, at du hæver din pension og lever af den. Den skal dog overstige:**
 - A. 50.000 kr.
 - B. 100.000 kr.
 - C. 250.000 kr.
- 9. Vi er gået tæt på et af billederne i dette nummer af Fagbladet FOA. Kan du se hvad det forestiller?**
 - A.
 - B.
 - C.

Du kan også finde quizen på www.foa.dk/quiz
Klik på de rigtige svar senest den 17. februar.

det sker i februar

15. februar

Fyraftensmøde for ledere med bytur til Stauings Plads og Københavns Rådhus. Pris: gratis for ledere, 200 kr. for andre. Tilmelding: roskilde@foa.dk

15. februar

Sidste frist for at tilmelde sig landskonferencen 'Kvalitet i dagplejen'. Konferencen finder sted den 2.-3. maj. Se mere på foa.dk/paedagogisk/kalender.

18. februar

Forhandlinger med Kommunernes Landsforening (KL) og Danske Regioner (DR) om generelle krav forventes afsluttet.

20. februar

Ydelseskort kan indsendes til A-kassen.

28. februar

Forhandlinger om overenskomsterne med henholdsvis KL og DR forventes afsluttet.

Sommerferie på Røsnæs

Luksus-ferieophold for medlemmer

Bliv forkælet i en hel uge og oplev Danmark, når det er allersmukkest

Værelserne er parate ved ankomsten, feriegæsten skal bare pakke bagagen ud, slappe af og nyde at være helt fri for de daglige pligter i en uge.

Alt serveres for gæsten – stor breakfast-buffet, frokost-buffet med mange lune og kolde anretninger, friskbagt brød, eftermiddagskaffe med hjemmebagte kager, to-retters middagsmenu og aftenkaffe med is og saft til børnene.

Tiden er feriegæstens egen. Man kan tage på tur med frokostpakke og kaffe. Man kan også vælge at dase på stranden, fiske eller fordrive tiden med spil og aktiviteter indendørs eller udendørs.

Her er mange hyggelige kroge, hvor man kan få sig en sludder, et spil billard, bordtennis eller petanque.

Kalundborg er en smuk middelalderby med en del seværdigheder i omegnen.

I løbet af ugen vil der blive arrangeret en grillaften, rundbold eller naturvandring for alle interesserede.

Kort sagt: Er du ung, ældre, single eller familie – du er velkommen til et lækkert ferieophold i dejlige sommer Danmark på det smukke Røsnæs Hotel & Kursuscenter i Vestsjælland.

Ankomst lørdag til frokost.
Afrejse følgende fredag.

Tilbuddet gælder:
Uge 27 – kun voksne
Uge 28 – voksne og børn

Pris pr. voksen med fuld forplejning:
2.950 kr.

Børn mellem 2 og 13 år betaler halv pris ved opredning i forældres værelse.

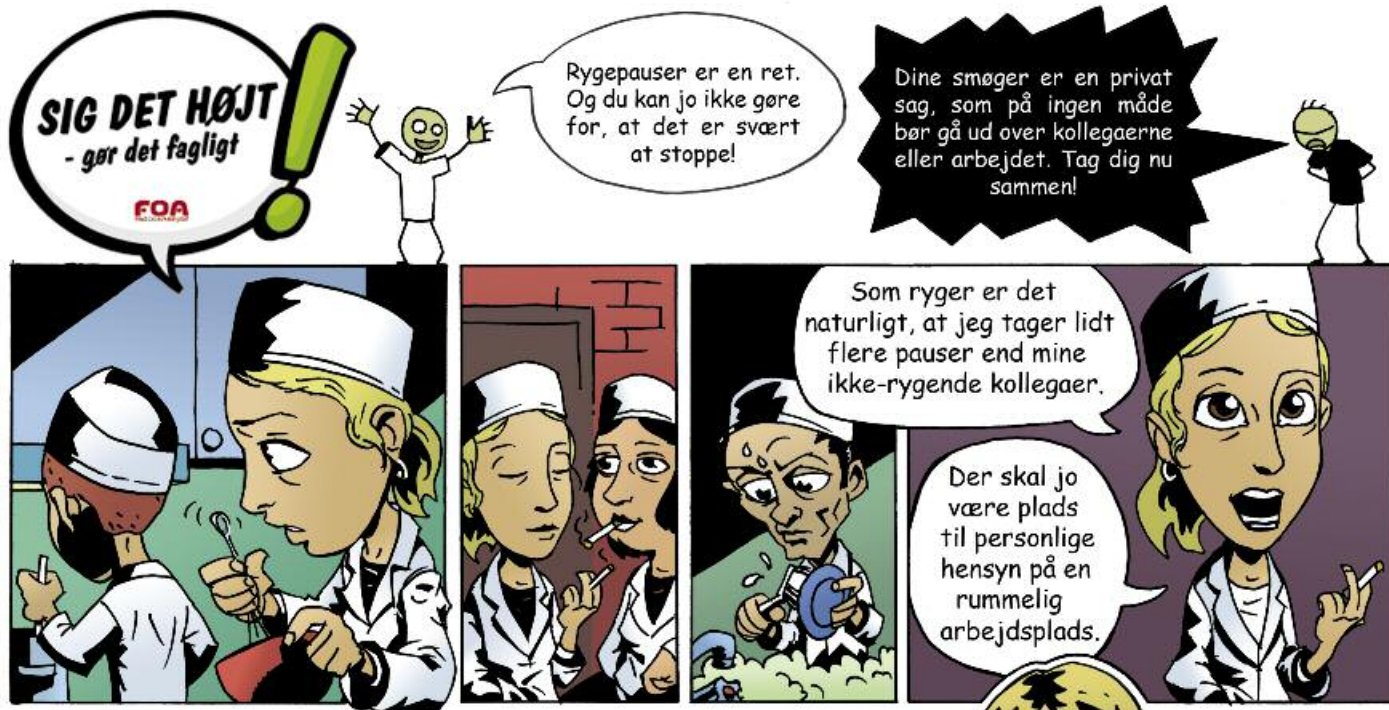
Tilmelding kun ved telefonisk henvendelse:

Røsnæs Hotel & Kursuscenter
Klintedalsvej 60, 4400 Kalundborg
Tlf. 59 50 80 67

Email: info@roesnaes.dk
www.roesnaes.dk

FOA

UDSENDT VIA: FAG OG ARBEJDE STAUNINGS PLADS 1-3, 1790 KØBENHAVN V

I en travl hverdag har vi det fælles ansvar at værne om den gode kultur på arbejdspladsen. Oplever du noget, som er tvivlsomt eller kan gøres bedre, er det vigtigt, at du siger fra og tager en snak med kollegerne og ledelsen.

Kampagnen **Sig det højt - gør det fagligt** skal sætte fokus på, hvor vigtigt det er at tale med hinanden om de dilemmaer, vi står med i vores hverdag.

Hvad er rimeligt?
Hvad tænker du?

Deltag i afstemningen på foa.dk/sigdet, hvor du også kan læse mere om kampagnen

Hvad synes du?

I januarnummeret af Fagbladet FOA blev du på denne side præsenteret for spørgsmålet om at have lov til at gå før tiden. Sådan fordelte svarene sig 21. januar:

Hvis der er lidt tid til overs, skal det altid bruges på de ekstra opgaver, der er svære at nå i en travl hverdag
65%

Selvfølgelig kan vi være fleksible med arbejdstiderne
35%

Se filmene

I fire små film kigger vi på nogle af de faglige dilemmaer, der kan opstå i en travl hverdag. Se filmene på foa.dk/sigdet

Den travle rengøringsassistent

I en travl hverdag kan det være svært at nå alle sine opgaver på en måde, der er fagligt forsvarlig.

Børnehaven skal til at lukke

Det kan være svært at prioritere, når flere opgaver presser sig på lige op til fyraften.

Fællessang på plejecentret

De daglige rutiner er ofte til for at hjælpe. Men hvornår er det egentlig i orden at afvige fra de faste planer?

P-vagten og den vrede bilejer

Hvordan håndterer man en utilfreds borger uden at sætte fagligheden over styr?